Jasati.
Parts.
rt III., 4s.
Reader.
. 6d.
3s.
2s. 6d.
nch. 3s.

Texts.
apparatus

NIVET.
ar E. ROD.

VESTRE.

Prose.

Pêcheur d'Islande (LOTI).
La Petite Fadette (G. SAND).

Easy Steps in French Composition.
By E. F. HORSLEY and C. L. A. BONNE. 3s.

Progressive French Composition for Middle Forms. By the same Authors. 4s.

Third Form French Course.
By the same Authors. 3s. 6d.

Fourth Form French Course.
By the same Authors. 3s. 6d.

Fifth Form French Course.
By the same Authors. 3s. 6d.

Rapid French Practice.
By the same Authors. 2s. 6d.

French Conversation Practice.
By the same Authors. 1s. 6d.

Le Français par l'exemple et les textes. Par C. L. A. BONNE. Livres I. and II., 2s. each. III. and IV., 2s. 6d. each.

By NORTH and HUNTINGTON. 3s.

Rapid Exercises on French Grammar. By V. J. T. SPIERS. 3s.

Direct Method French Series.

A First Book of French Oral Teaching. 3s.

French Texts. With Notes and Oral Exercises, *both in French*, Passages for Retranslation, *Questionnaires*, Illustrations; and Vocabularies to the 'Junior' Texts. Each Volume 1s. 3d.

Junior:—1. Trois Contes de Fées. 2. A Selection from La Fontaine's Fables. 3. Histoire d'Ali Baba. 4. Les Prisonniers du Caucase.

Intermediate:—1. Sindbad le Marin. 2. Les Jumeaux de l'hôtel Corneille. 3. Tamango et Le Coup de Pistolet. 4. Les Quatre Talismans. 5. Waterloo. 6. L'Evasion du Duc de Beaufort. 7. Chez les Sauvages.

Comedy:—Le Voyage de M. Perrichon.

By A. R. Florian.

Grammar of Modern French. 3s. 6d.
Elementary French Grammar. 2s. 6d.
French Exercises. 3s.
French Prose Composition. 3s.
Elementary French Reading. 2s. 9d.
Preliminary French Course. 2s. 6d.
A First French Course. 3s. 6d.
The First Twenty-eight Lessons and their Special Vocabularies Phonetically Transcribed. 1s. 6d.
A Second French Course. 3s.
Passages for Translation into French. Junior, 1s. 6d. Senior, 2s.
French Unseens. Junior, 1s. 6d.
French Unseens. Senior, 2s.
French Test Papers. Junior and Senior, 1s. each.

French Grammatical Readers.

Series A. With Vocabularies. 2s. 6d. each.
Le Blocus, par ERCKMANN-CHATRIAN. L'Evasion d'Edmond Dantès, par DUMAS. L'Homme à l'Oreille Cassée, par ABOUT.
Series B. Without Vocabularies, 2s. 6d. each.
Nouvelles Genevoises, par TÖPFFER. Le Capitaine Pamphile, par DUMAS. Contes Choisis.

French Unseens. By S. E. LONGLAND.
Junior—2 books. 8d. each.
Senior—2 books. 10d. each.

A French Grammar for higher classes.
By F. V. MASSARD and C. DURNO. 4s.

By F. V. Massard.

A French Exercise Book.
A companion volume to above. 3s.
Elementary French Composition— Direct Method. 3s.
A French Composition Book— Direct Method. 3s.

Direct Method French Readers.

Junior Series:—With Vocabularies. 2s. 6d. each. La Mare au Diable, par G. SAND. Quatre Contes, par MÉRIMÉE Lettres de mon Moulin, par DAUDET.
Senior Series:—No Vocabularies. 3s. each. Bug-Jargal, par HUGO. Pêcheur d'Islande, par LOTI. Colomba, par MÉRIMÉE. Le Roi des Montagnes, par EDMOND ABOUT.

The Beginner's German Reader.
By SHIRREFFS and GILLAN. 2s.
A Primer of German Grammar.
By SOMERVILLE and BYRNE. 3s.
A First German Writer.
By the same Authors. 4s.
German Prose Composition.
By R. J. MORICH. 5s.
Deutsches Exerzieren. Compiled and Edited by S. TINDALL. 5s.
A Practical German Course.
By S. TINDALL. 3s. 6d.
Deutsche Märchen und Sagen (being a first German Reading Book). By S. TINDALL. 2s. 6d.
A School Certificate German Reader. By S. TINDALL. 2s. 6d.
A German Composition Book.
By F. V. MASSARD. 3s. 6d.

Selected Plays of Shakespeare.
Edited by A. R. FLORIAN. 3s.
Containing the following eight plays:—
A Midsummer Night's Dream.
The Merchant of Venice.
As You Like It.
The Tempest.
King Henry V.
Julius Caesar.
Macbeth.
Hamlet.

English Grammar and Composition. By G. A. TWENTYMAN.
Elementary. 2s. Part I. First Year, 1s. 6d.
Part II. Second Year. 2s.
Part III. Middle School Composition. 3s.

A Book of Prose.
Compiled by C. J. POWER. 2s.
A Selection of Great Poetry.
Compiled by C. J POWER. 2s.
A Selection of Narrative Verse.
Compiled by C. J. POWER. 2s.
Junior School Poetry.
Compiled by C. J. POWER. 2s.

English Classics for Schools.
Edited by G. A. SHELDON.
Longfellow's 'Evangeline.' 1s. 3d.
Scott's 'The Lay of the Last Minstrel.' 1s. 3d.
Scott's 'The Lady of the Lake.' 1s. 3d.
Byron's 'Childe Harold.' 1s. 3d.
Scott's 'Ivanhoe.' 2s.
Scott's 'The Talisman.' 1s. 6d.

KEY TO ELEMENTARY LATIN EXERCISES

Elementary Latin Translation Book. *By* the Rev. A. E. Hillard, D.D., *Formerly High Master of St. Paul's School*, and C. G. Botting, M.A., *Late Assistant Master at St. Paul's School. Crown 8vo.* 2*s.* 9*d.*

Graduated Latin Selections. *By* the Rev. A. E. Hillard and C. G. Botting. *Crown 8vo.* 4*s.*

Elementary Latin Exercises. *By* the Rev. A. E. Hillard and C. G. Botting. *Crown 8vo.* 3*s.* 6*d.*

A Key, 5*s.* 3*d.* post free from the Publishers only to Teachers.

Latin Prose Composition. For the use of Middle Forms of Schools. *By* M. A. North, M.A., *Late Assistant Master at Clifton College*, and the Rev. A. E. Hillard, D.D. *Crown 8vo.* 4*s.* 6*d.*

A Latin Version, 6*s.* 3*d.* post free from the Publishers only to Teachers.

Additional (138) Latin Exercises to North and Hillard's Latin Prose. *By* the Rev. A. E. Hillard and C. G. Botting. *Crown 8vo.* 3*s.*

A Latin Version, 4*s.* 3*d.* post free from the Publishers only to Teachers.

Latin Unseens. *Crown 8vo.* Junior Course 2*s.* 6*d.* Senior Course, 3*s.* *By* the Rev. A. E. Hillard and C. G. Botting.

Passages for Translation. (Latin and Greek), *Crown 8vo.* 4*s.* The Latin Passages separately, *Crown 8vo.* 2*s.* 6*d.* *By* the Rev. A. E. Hillard and C. G. Botting.

Elementary Greek Translation Book. *By* the Rev. A. E. Hillard and C. G. Botting. *Crown 8vo.* 4*s.*

Elementary Greek Exercises. An Introduction to North and Hillard's Greek Prose. *By* the Rev. A. E. Hillard and C. G. Botting. *Crown 8vo.* 3*s.* 6*d.*

A Key, 6*s.* 3*d.* post free from the Publishers only to Teachers.

Greek Prose Composition. *By* M. A. North and the Rev. A. E. Hillard. *Crown 8vo.* 4*s.* 6*d.*

A Greek Version, 6*s.* 3*d.* post free from the Publishers only to Teachers.

Greek Unseens. *Crown 8vo.* Junior Course, 2*s.* 6*d.* Senior Course, 3*s.* *By* the Rev. A. E. Hillard and C. G. Botting.

LONDON: RIVINGTONS

KEY
TO
ELEMENTARY LATIN EXERCISES

BY

THE REV. A. E. HILLARD, D.D.

FORMERLY HIGH MASTER OF ST. PAUL'S SCHOOL
JOINT AUTHOR OF
NORTH AND HILLARD'S "LATIN PROSE COMPOSITION"
AND "GREEK PROSE COMPOSITION," ETC.

AND

C. G. BOTTING, M.A.

LATE ASSISTANT MASTER AT ST. PAUL'S SCHOOL

THIRD EDITION

RIVINGTONS
34 *KING STREET, COVENT GARDEN*
LONDON
1934

Printed in Great Britain by T. and A. Constable Ltd
at the University Press, Edinburgh

KEY

TO

HILLARD AND BOTTING'S

ELEMENTARY LATIN EXERCISES

ENGLISH-LATIN EXERCISES

Exercise 1.

1. Laboro.
2. Amamus.
3. Maturat.
4. Maturamus.
5. Laboras (*or* laboratis).
6. Amant.
7. Maturo.
8. Laborat.
9. Laboramus.
10. Maturas (*or* maturatis).

Exercise 2.

1. Maturabimus.
2. Laborabo.
3. Amabit.
4. Laborabis (*or* laborabitis).
5. Maturabunt.
6. Amabo.
7. Laborabimus.
8. Pugnant.
9. Maturabit.
10. Laborabunt.

Exercise 3.

1. Pugnabit.
2. Maturant.
3. Pugnabo.
4. Laborat.
5. Maturamus.
6. Pugnabis (*or* pugnabitis).
7. Maturabo.
8. Pugnamus.
9. Maturat.
10. Laborabit.

Exercise 4.

1. Pugnavit.
2. Maturavisti (*or* maturavistis).
3. Errat.
4. Laborant.
5. Pugnavi.
6. Pugnas (*or* pugnatis).
7. Errabimus.
8. Laboravimus.
9. Maturabit.
10. Pugnat.

Exercise 5.

1. Maturavit.
2. Pugnabit.
3. Pugnavisti (*or* pugnavistis).
4. Maturavimus.
5. Laboravisti (*or* laboravistis).
6. Pugnat.
7. Errabo.
8. Pugnaverunt.
9. Pugnabimus.
10. Laboravi.

Exercise 6.

1. Maturavi.
2. Pugnavimus.
3. Pugnabit.
4. Maturaverunt.
5. Laboravit.
6. Maturabis (*or* maturabitis).
7. Amat.
8. Pugnabunt.
9. Laboraverunt.
10. Amabunt.

Exercise 7.

1. Laborabat.
2. Errat.
3. Pugnabamus.
4. Laboravit.
5. Maturabant.
6. Errat.
7. Pugnabam.
8. Erras (*or* erratis).
9. Erramus.
10. Laborabant.

Exercise 8.

1 Errant.
2. Pugnavit.
3. Errabis (*or* errabitis).
4. Pugno.
5. Errabunt.
6. Errat.
7. Maturabat.
8. Amamus.
9. Errabit.
10. Maturabamus.

Exercise 9.

1. Errabit.
2. Amas (*or* amatis).
3. Maturabam.
4. Amabit.
5. Maturavit.
6. Errabimus.
7. Maturabas (*or* maturabatis).
8. Errabis (*or* errabitis).
9. Pugnabatis (*or* pugnabas).
10. Pugnabant.

Exercise 10.

1. Laboravi.
2. Navigabis (*or* navigabitis).
3. Pugnaveram.
4. Navigavit.
5. Maturavimus.
6. Navigat.
7. Maturaverat.
8. Navigaverunt.
9. Maturavit.
10. Laboravisti (*or* laboravistis).

Exercise 11.

1. Laboraveram.
2. Pugnaveras (*or* pugnaveratis).
3. Navigavimus.
4. Laboravit.
5. Navigabat.
6. Maturavisti (*or* maturavistis).
7. Pugnaverat.
8. Navigabam.
9. Maturaverunt.
10. Navigabant.

Exercise 12.

1. Navigabit.
2. Navigabamus.
3. Laboravimus.
4. Navigavisti (*or* navigavistis).
5. Maturavi.
6. Laboravisti (*or* laboravistis).
7. Navigabimus.
8. Erravisti (*or* erravistis).
9. Pugnaveramus.
10. Navigant.

Exercise 13.

1. Laboraverimus.
2. Erraveram.
3. Pugnaveris (*or* pugnaveritis).
4. Navigaverat.
5. Laboraverit.
6. Erraveras (*or* erraveratis).
7. Pugnaverit.
8. Erravit.
9. Erraverat.
10. Maturaverint.

Exercise 14.

1. Navigaveramus.
2. Pugnaverimus.
3. Laboraveris (*or* laboraveritis).
4. Erraveramus.
5. Navigavit.
6. Pugnaveris (*or* pugnaveritis).
7. Erravi.
8. Navigaverat
9. Laboraverint.
10. Navigaverant.

Exercise 15.

1. Erravit.
2. Pugnaverint.
3. Erravimus.
4. Navigavit.
5. Maturaveris (*or* maturaveritis).
6. Navigaveras (*or* navigaveratis).
7. Erraverunt.
8. Maturaverit.
9. Erraverant.
10. Navigaveram.

Exercise 16.

1. Patriam amabunt.
2. Belgas oppugnabant.
3. Belgae victoriam nuntiant.
4. Cotta Belgas oppugnabit.
5. Belgae patriam amaverant.
6. Cottam oppugnabimus.
7. Victoriam nuntiaverat.
8. Belgae pugnas amabant.
9. Cotta Belgas oppugnavit.
10. Copias oppugnabit.

Exercise 17.

1. Victoriam nuntiaverant.
2. Cotta Belgas oppugnaverat.
3. Belgae patriam amant.
4. Belgas oppugnant.
5. Cotta pugnam nuntiabit.
6. Belgae Cottam oppugnaverunt.
7. Victoriam nuntiabis.
8. Victoriam nuntiaveramus.
9. Belgae copias oppugnaverunt.
10. Cotta victoriam nuntiaverit.

Exercise 18.

1. Victoriam nuntiaverimus.
2. Cottam oppugnabis.
3. Cotta copias oppugnaverat.
4. Victoriam nuntiabo.
5. Belgae Cottam oppugnaverint.
6. Cotta Belgas oppugnabat.
7. Pugnam nuntiabis.
8. Cotta patriam amavit.
9. Belgas oppugnaverat.
10. Cotta pugnam nuntiaverat.

Exercise 19.

1. Patriam amamus.
2. Belgarum copias oppugnant.
3. Victoriam nuntiavimus.
4. Cotta Belgas vulnerabit.
5. Belgae patriam amant.
6. Belgas sagittis vulneraverunt.
7. Cottae victoriam nuntiaveramus.
8. Cotta Belgarum copias oppugnavit.
9. Belgae victoriam nuntiaverunt.
10. Belgae Cottae copias oppugnaverant.

Exercise 20.

1. Belgarum victoriam nuntiaverunt.
2. Belgas sagittis oppugnavit.
3. Cotta patriam sapientia servabit.
4. Belgas sagittis vulnerabunt.
5. Cottae copias oppugnaverunt.
6. Pugnam Belgis nuntiabimus.
7. Belgarum copias sagittis oppugnaverant.
8. Pugnam Belgis nuntiaverat.
9. Belgarum copias oppugnavimus.
10. Cottae victorias nuntiavit.

Exercise 21.

1. Belgis victoriam nuntiavimus.
2. Belgarum copias sagittis oppugnaverunt
3. Victoriam Cottae nuntiabunt.
4. Belgarum victoriam nuntiabit.
5. Cotta patriam sapientia servavit.
6. Belgarum copias oppugnabunt.
7. Patriam sapientia servabunt.
8. Belgis victoriam nuntiabunt.
9. Belgae patriam sapientia servaverunt.
10. Belgarum copias oppugnabamus.

Exercise 22.

1. Barbari patriam amaverunt.
2. Romanos superavimus.
3. Romani Belgas non amaverunt.
4. Labienum sagitta vulneraverunt.
5. Romanorum victoriam nuntiaverunt.
6. Barbarorum equos sagittis vulneraverunt.
7. Romani barbaros superabunt.
8. Labienus barbaros oppugnavit.
9. Cotta victoriam Romanis nuntiabit.
10. Barbari Labienum sagitta vulneraverunt.

Exercise 23.

1. Romani barbaros superaverint.
2. Nostri Belgarum copias oppugnaverunt.
3. Nostri barbaros superaverunt.
4. Labienus patriam servavit.
5. Nostri barbaros sagittis vulnerabant.
6. Romani et Belgae pugnabunt.
7. Romanos superabit.
8. Labiene, patriam non amas.
9. Patriam sapientia servaveramus.
10. Belgae Romanos oppugnabunt.

Exercise 24.

1. Nostri Belgas sagittis vulneraverant.
2. Labiene, Belgas non superabis.
3. Nostri barbarorum equos vulnerant.
4. Nostri Belgas superabunt.
5. Barbari nostros sagittis oppugnaverunt.
6. Nostri barbarorum copias oppugnabunt.
7. Romani Belgas sagittis oppugnaverant.
8. Nostrorum victoriam nuntiaveras.
9. Barbarorum copias oppugnavimus.
10. Barbari Belgarum copias oppugnaverunt.

Exercise 25.

1. Barbari bellum parabant.
2. Nostri barbaros superaverunt.
3. Barbarorum copias telis oppugnaverunt.
4. Oppidum consilio servaverunt.
5. Tela Romanorum equos vulnerabant.
6. Romanorum consilium oppida servavit.
7. Labiene, belli pericula vitavisti.
8. Barbari oppida oppugnaverunt.
9. Cotta oppida consilio servavit.
10. Labiene, periculum non vitabis.

Exercise 26.

1. Belgae Cottae castra oppugnaverunt.
2. Nostrorum tela Belgarum equos vulnerant.
3. Romani Belgas superabunt.
4. Barbari nostros consilio superaverunt.
5. Nostri barbarorum castra oppugnant.
6. Romanorum copiae oppidum servabunt.
7. Belgas non superabis.
8. Nostri Belgas telis oppugnaverunt.
9. Romanos consilio non superabimus.
10. Romani bella et pugnas amabant.

Exercise 27.

1. Nostri barbarorum oppida oppugnaverant.
2. Nostri Belgarum castra oppugnabunt.
3. Romanorum castra oppugnabimus.
4. Labienus belli pericula vitaverat.
5. Belgae castra sagittis oppugnant.
6. Barbari Romanorum oppida oppugnaverunt.
7. Barbarorum victorias Romanis nuntiavimus.
8. Nostrorum victoria castra servavit.
9. Romani, bellum parabitis.
10. Belli pericula sapientia vitavisti.

Exercise 28.

1. Pueri bella et pugnas amabant.
2. Barbarorum agros vastavimus.
3. Nostri Belgarum agros vastabunt.
4. Pueri equos amant.
5. Barbari oppida aedificaverunt.
6. Pueri oppidum consilio servaverunt.
7. Pueri equum sagitta vulneraverunt.
8. Pueri maturabant.
9. Puerum sagitta vulneravit.
10. Barbarorum castra oppugnabo.

Exercise 29.

1. Pueri Belgarum victoriam nuntiaverunt.
2. Belgarum agrum vastabimus.
3. Pueri sapientiam non amant.
4. Gallorum agros non vastavisti.
5. Pueri belli pericula vitaverunt.
6. Bellum paramus, Romani.
7. Galli pueri equum telo vulneraverunt.
8. Pueri oppidum consilio servabunt.
9. Gallorum tela pueros vulnerabant.
10. Agros Romanorum vastavistis.

Exercise 30.

1. Gallorum agros vastaverat.
2. Pueri periculum vitabunt.
3. Puerorum sapientia oppidum servavit.
4. Gallorum castra oppugnavimus.
5. Galli castra consilio servaverunt.
6. Nostri barbarorum agros vastabunt.
7. Romani Gallos consilio superaverunt.
8. Gallos telis oppugnavimus.
9. Galli oppida aedificaverant.
10. Pueri periculum amant.

Exercise 31.

1. Nostri magnas Gallorum copias timuerunt.
2. Romani parva tela habuerunt.
3. Galli parva oppida aedificaverunt.
4. Magnas barbarorum copias superavimus.
5. Galli bonos equos habebant.
6. Belli pericula magna sapientia vitaverunt.
7. Sagittae parvos pueros terruerunt.
8. Magnas Belgarum copias oppugnabamus.
9. Magnam victoriam nuntiaverunt.
10. Barbari nostros non timebunt.

Exercise 32.

1. Magnas copias non habebimus.
2. Parvas barbarorum copias timuisti.
3. Boni periculum non timent.
4. Belgae parvas sagittas habebant.
5. Barbari parvas Romanorum copias timuerunt.
6. Parva pericula Gallos non terrebunt.
7. Magnam sapientiam habes.
8. Magna belli pericula timet.
9. Belgae bonos equos habuerunt.
10. Parvae Romanorum copiae Gallorum castra oppugnaverunt.

Exercise 33.

1. Magna nostrorum victoria oppidum servavit.
2. Cotta magnas Belgarum copias timet.
3. Barbari bonos agros habebant.
4. Parvum puerum magna sagitta vulneravit.
5. Magna pericula bonos non terrent.
6. Magnas Gallorum copias non timebis.
7. Barbari parvos equos habent.
8. Nostri Gallos magnis telis terrebant.
9. Nostros parvis sagittis vulnerabant.
10. Magnas barbarorum copias oppugnabimus.

Exercise 34.

1. Miseri pueri laborabant.
2. Galli pulchra oppida habent.
3. Barbaros iaculis terrueramus.
4. Barbari belli pericula timuerant.
5. Belgae parva scuta habuerunt.
6. Miseros captivos terruisti.
7. Miseros barbaros terruerat.
8. Miseri belli pericula non timent.
9. Nostros non terruisti.
10. Magnas Gallorum copias non timuerimus.

Exercise 35.

1. Galli miseros captivos terruerant.
2. Nostri pulchra Belgarum oppida vastaverunt.
3. Miseros captivos consilio servavit.
4. Parvos pueros terrebis.
5. Gallorum tela miseros captivos vulnerabant.
6. Barbari magna scuta habent.
7. Bella et pericula bonos non terrent.
8. Magnas Gallorum copias terrueramus.
9. Miseri barbarorum sagittas non vitaverunt.
10. Nostros consilio servabis.

Exercise 36.

1. Miseri captivi tela non habuerunt.
2. Gallorum sagittae nostros non terruerint.
3. Magnum periculum magna sapientia superabit.
4. Galli bonos agros et pulchra oppida habebant.
5. Miseri captivi scuta non habent.
6. Miserum captivum terruerat.
7. Romanorum victoriam misero nuntiavit.
8. Miser captivus equum non habuit.
9. Magna Gallorum victoria nostros terruerat.
10. Pulchra Gallorum oppida vastabimus.

Exercise 37.

1. Magnas Romanorum copias contra barbaros ducemus.
2. Bonum Cottae consilium neglexit.
3. Barbari multas sagittas non habuerunt.
4. Cotta magnas Romanorum copias contra Belgas duxit.
5. Barbarorum terram regimus.
6. Patriam reges.
7. Multos Belgas sagittis vulneraverunt.
8. Bonum consilium non negleges.
9. Barbarorum arma non timebimus.
10. Copias Romanas in castra ducemus.

Exercise 38.

1. Belgae copias in oppidum ducent.
2. Cotta copias in castra duxit.
3. Multi periculum non timent.
4. Captivos in oppidum duximus.
5. Copias contra barbaros ducet.
6. Patriam magna sapientia regit.
7. Copias Romanas contra Belgas duxisti.
8. Barbari copias in castra ducunt.
9. Multa belli pericula sapientia vitavit.
10. Pueri equos in agrum duxerunt.

Exercise 39.

1. Captivos Romanos in barbarorum castra duxerunt.
2. Patriam multis victoriis servavit.
3. Multas terras armis regimus.
4. Barbarorum arma pueros terruerunt.
5. Nostros in agros ducit.
6. Captivos Romanos in castra ducent.
7. Romanorum consilium non neglexit.
8. Belgarum consilia non timemus.
9. Galli multa oppida aedificaverunt.
10. Miseros barbaros regemus.

Exercise 40.

1. Imperator copias in oppidum duxit.
2. Milites victoriam imperatori nuntiant.
3. Miseros captivos in castra duxerat.
4. Multa oppida rexeris, patriam servaveris.
5. Galli copias in castra duxerant.
6. Milites Romani Gallos iaculis vulnerabant.
7. Ducis consilium neglexerat.
8. Milites Romani bonos duces non habuerunt.
9. Equites castra iaculis et sagittis oppugnaverunt.
10. Equitum victoriam imperatori nuntiaverant.

Exercise 41.

1. Milites in magnum periculum duxeris.
2. Militum victoriam imperatori nuntiaverunt.
3. Imperatoris consilium non negleximus.
4. Equites Romanos contra barbaros ducent.
5. Copias in castra Romana duxeram.
6. Militis consilium oppidum servavit.
7. Equitum Romanorum victoria Belgas terruit.
8. Barbari bonos duces non habuerunt.
9. Milites boni bonum imperatorem amant.
10. Equites contra Belgas duxerat.

Exercise 42.

1. Parvi pueri militum equos terruerunt.
2. Nostri victoriam ducibus nuntiaverunt.
3. Belgarum tela milites Romanos vulnerabant.
4. Nostros in agros duxeramus.
5. Imperatoris consilium Belgis nuntiavit.
6. Imperatoris consilium non neglexeris.
7. Victoriam imperatori Romano nuntiaverunt.
8. Equites Romani magnos equos habebant.
9. Milites in barbarorum agros duxeras.
10. Cotta equites Romanos in oppidum ducet.

Exercise 43.

1. Milites imperatoris clamorem audiunt.
2. Belgae oppida aggeribus muniverunt.
3. Militum clamores audiemus.
4. Hostium castra oppugnabimus.
5. Magnas equitum copias contra hostes duxerunt.
6. Imperator magnos hostium clamores audivit.
7. Labienus castra magno aggere munivit.
8. Belgae oppida muniunt.
9. Cotta magnas hostium copias oppugnaverat.
10. Equitum clamores Belgas terruerunt.

Exercise 44.

1. Hostium duces copias in castra duxerunt.
2. Castra magno aggere muniemus.
3. Equites magnos barbarorum clamores audiunt.
4. Cotta copias contra hostes duxerat.
5. Miseri milites hostium clamores audiverunt.
6. Civium Romanorum clamores audies.
7. Imperatoris Romani victoriam Belgis nuntiaverunt.
8. Parvas hostium copias non timebimus.
9. Hostes magnas equitum copias habuerunt.
10. Milites Romani oppidum aggeribus munient.

Exercise 45.

1. Hostium tela nostros vulnerabant.
2. Magnas hostium copias contra oppidum ducent.
3. Miserorum captivorum clamores audiemus.
4. Equitum duces periculum vitaverant.
5. Oppidum magno aggere munimus.
6. Cotta magnas equitum copias contra hostes duxit.
7. Belgae castra et oppida muniebant.
8. Labienus magnos Gallorum clamores audivit.
9. Hostium arma non timebimus.
10. Barbari oppida aggeribus muniunt.

Exercise 46.

1. Galli castra ingenti aggere muniverant.
2. Omnia belli pericula vitavit.
3. Miserorum civium clamores audiveramus.
4. Equites omnes Gallorum agros vastaverunt.
5. Barbari ingentia scuta habuerunt.
6. Omnia Belgarum oppida aggeres habebant.
7. Cotta castra parvo aggere muniverat.
8. Ingentes hostium copiae nostros oppugnaverunt.
9. Omnes hostium sagittas vitavit.
10. Barbari omnia oppida muniverunt.

Exercise 47.

1. Labienus omnes equites in castra duxit.
2. Urbem ingenti aggere munivimus.
3. Imperatori omnia hostium consilia nuntiavit.
4. Nostri ingentes equitum copias oppugnabunt.
5. Omnes barbari bellum parabant.
6. Romani magnas urbes, Galli parva oppida habebant.
7. Omnes urbes aggeribus muniverant.
8. Omnia belli pericula sapientia vitaveras.
9. Labienus magnos hostium clamores audiverit.
10. Equites imperatoris consilium neglexerunt.

Exercise 48.

1. Belgae parvam urbem magno aggere muniverant.
2. Omnes militum clamores audiverunt.
3. Ingentia tela copias Romanas non terrebunt.
4. Pueri urbem clamoribus servaverunt.
5. Ingentes Belgarum copiae castra Romana oppugnant.
6. Omnes barbari ducum consilium neglexerunt.
7. Omnes hostium copias superavimus.
8. Romani pulchras urbes habebant.
9. Labienus castra parvo aggere muniet.
10. Miserorum civium clamores audivisti.

Exercise 49.

1. Galli nostrorum iaculis vulnerati sunt.
2. Barbari a nostris superati sunt.
3. Multa Gallorum oppida vastata sunt.
4. Milites Romani barbarorum sagittis vulnerabantur.
5. Equi iaculis vulnerabuntur.
6. Multa onera a captivis portabantur.
7. Urbes imperatoris consilio servabuntur.
8. Equites a barbaris oppugnati sunt.
9. A Labieno superaberis.
10. Victoria imperatori Romano nuntiatur.

Exercise 50.

1. Gallorum agri a nostris non vastabuntur.
2. Pauci barbari sagittis vulnerati sunt.
3. Belgae omnia oppida aggeribus muniverant.
4. Ingentia onera a nostris portabantur.
5. Omnes Gallorum agri vastantur.
6. Pauci magnos barbarorum clamores audiverunt.
7. Hostium castra a nostris oppugnata sunt.
8. Omnia belli pericula a duce vitata sunt.
9. Ingentes equitum copiae ab hostibus oppugnatae sunt.
10. Omnes hostium equites timemus.

Exercise 51.

1. Bellum ab urbis hostibus paratur.
2. Omnes barbarorum copiae oppugnabuntur.
3. Miseri cives paucos duces habuerunt.
4. Multa oppida a barbaris aedificantur.
5. Pauci cives hostium clamores audiverunt.
6. Ingentia onera a captivis portabuntur.
7. A parvis Belgarum copiis superamur.
8. Omnes milites hostium iacula vitaverunt.
9. Ab omnibus civibus amatur.
10. A Gallorum equitibus superabimur.

Exercise 52.

1. Urbs a civibus servata erit.
2. Omnes Gallorum agri vastati erant.
3. Victoria a puero nuntiata erat.
4. Pauca oppida a militibus vastabuntur.
5. Hostium duces peditum clamores audiverunt.
6. Equi sagittis vulnerati erant.
7. Pedites omnia pericula vitant.
8. Castra a Belgis oppugnantur.
9. Paucae victoriae Romanis nuntiatae sunt.
10. Belli pericula a nostris vitabuntur.

Exercise 53.

1. Imperator hostium iaculis vulneratus erat.
2. Equites Romani omnes agros vastaverunt.
3. Oppidum a Gallis aedificatum erat.
4. Pedites Romani a Belgis superati sunt.
5. Barbari cives clamoribus terrent.
6. Paucas urbes aggeribus muniverat.
7. Sagitta vulneratus es.
8. Ingentia onera a captivis portata erant.
9. Cotta pedites contra barbaros duxit.
10. Hostium equites superati erunt.

Exercise 54.

1. Castra a magnis equitum copiis oppugnata sunt.
2. Pedites Labieni consilium neglexerunt.
3. Nostri a barbaris superati erunt.
4. Oppidum a Belgis vastatur.
5. Cotta castra ingenti aggere munit.
6. Omnia onera a militibus portata sunt.
7. Urbs a peditibus servata est.
8. Omnes magnos barbarorum clamores audiverunt.
9. Victoriam copiarum Romanarum duci nuntiavit.
10. Pauci cives iaculis vulnerati sunt.

Exercise 55.

1. Romani hostium clamoribus non terrentur.
2. Bonus dux a militibus non timetur.
3. Equites barbarorum clamoribus non territi sunt.
4. Parva pericula a nostris non timentur.
5. Hostium iaculis non territi sumus.
6. Ab omnibus barbaris timemur.
7. Hostium dux a nostris timebatur.
8. Oppidum a Gallis aedificatum est.
9. A parvis hostium copiis non terreberis.
10. Urbs a Cotta tenetur.

Exercise 56.

1. Populus Romanus a Gallis timebatur.
2. Pars equitum hostium castra oppugnabat.
3. Omnes urbes a barbaris tenentur.
4. Omnes Belgae populum Romanum timebant.
5. Partem peditum superavimus.
6. Ingentes copiae hostium urbem occupaverant.
7. Partem copiarum Romanarum iam superavimus.
8. Omnes urbes Romanos timent.
9. Victoria populo Romano nuntiata est.
10. Belgae magnam partem nostrorum superaverunt.

Exercise 57.

1. Labieni copiae magnam urbem occupaverunt.
2. Equites Gallorum clamoribus non terrebuntur.
3. Belli pericula a populo Romano non timentur.
4. Milites Romani a barbaris non terrentur.
5. Urbes ab hostibus non tenentur.
6. Populus Romanus Gallos rexit.
7. Galli oppidum aggere iam muniverant.
8. Imperator magnam partem copiarum in castra iam duxerat.
9. Magna pars terrae ab hostibus occupata erat.
10. Omnes militum clamores audietis.

Exercise 58.

1. Ab imperatore iam monitus eras.
2. A populo Romano territi erant.
3. A ducibus moniti eramus.
4. Hostium dux iam monitus erit.
5. Ab omnibus barbaris timeberis.
6. Hostium clamoribus territi erunt.
7. Galli ab imperatore iam moniti sunt.
8. Miseri cives hostium clamoribus territi erant.
9. Puer a patre monitus erat.
10. Boni imperatoris consilium non neglegemus.

Exercise 59.

1. A patre non monitus es.
2. Urbs a dis servata est.
3. Pater filios in urbem duxit.
4. Barbari bellum terra marique parabant.
5. Filii patrum consilium audiverant.
6. Dei terram mari muniverunt.
7. Miseri cives ab imperatore moniti sunt.
8. Pueri Belgarum sagittis territi sunt.
9. Cives ab imperatore monebuntur.
10. Bonus pater a filio non timetur.

Exercise 60.

1. Equi ingentia onera portabant.
2. Cives urbem aggere iam muniverunt.
3. Pater fili consilio servatus est.
4. Barbaros terra marique regimus.
5. Boni cives deos timent.
6. Fili, patris sagitta non vulneraberis.
7. Nostri terra marique timentur.
8. Urbs a nostris occupata erat.
9. Pars equitum castra oppugnabit.
10. Pars urbis imperatoris consilio servata est.

Exercise 61.

1. Omnes exercitus ab imperatoribus ducuntur.
2. Galli acri nostrorum impetu territi sunt.
3. Terra a Romanis regebatur.
4. In multas urbes ducemur.
5. A populo Romano non regemur.
6. Milites Romani contra patriam ducuntur.
7. Patrum consilio non regentur.
8. Acri hostium impetu territi sumus.
9. Pars exercitus Romani a Gallis oppugnata est.
10. Imperatoris consilium a militibus neglectum est.

Exercise 62.

1. Ingentes hostium copias acri impetu superavimus.
2. Pars exercitus Belgarum castra oppugnabat.
3. Urbs ab exercitu neglecta est.
4. Pedites contra aggerem ducuntur.
5. Imperator exercitum in oppidum ducit.
6. Patris consilium a filiis saepe neglegebatur.
7. Acrem equitum impetum sustinuimus.
8. Terra a bonis ducibus regitur.
9. Imperatoris consilium a civibus Romanis non neglegetur.
10. Hostes militum Romanorum impetum non sustinebunt.

Exercise 63.

1. Multi exercitus a Romanis contra Gallos ducti sunt.
2. Victoriam exercitui Romano nuntiaverunt.
3. Bellum ab omni urbe paratur.
4. Gallorum impetus ab omni exercitu sustinebatur.
5. Barbari exercitus Romanos saepe oppugnabant.
6. Exercitus in agros Gallorum ducetur.
7. Barbari magnos exercitus Romani clamores audiverunt.
8. Galli oppida aggeribus saepe muniebant.
9. Magnae peditum copiae contra Belgas ducuntur.
10. A patre non neglegeris.

Exercise 64.

1. Equites dextro cornu instructi erant.
2. Exercitus in castra reducetur.
3. Ab imperatore non neglectus eris.
4. Pars exercitus a Labieno instructa est.
5. Imperatores copias instruunt.
6. Sinistrum cornu a peditibus Romanis tenetur.
7. Pars copiarum iam in castra reducta est.
8. Equites Romanos dextro cornu instruxit.
9. Pars exercitus contra urbem instructa est.
10. Victoriam exercitui nuntiant.

Exercise 65.

1. Milites Romani contra aggerem instructi erant.
2. Equites in castra Romana reducentur.
3. Sinistrum cornu exercitus a peditibus tenetur.
4. Magna pars exercitus Romani ab hostibus superata est.
5. Urbs a Romanis recta erat.
6. Imperatoris consilium non neglectum erit.
7. Romani a barbaris non regentur.
8. Urbs ab omni exercitu oppugnatur.
9. Ducum consilio regemur.
10. Labienus equites dextro cornu instruxerat.

Exercise 66.

1. Populus Romanus ab omnibus barbaris timebatur.
2. Pars oppidi ab exercitu occupata erat.
3. Copias in castra reducit.
4. Exercitus Romanus contra Belgarum copias ducitur.
5. Patris consilium a filio non neglectum est.
6. Pars exercitus civium clamores audivit.
7. Dextro cornu nostri sagittis vulnerabantur.
8. Milites acres hostium impetus sustinebant.
9. Barbaros acri impetu superavimus.
10. Milites, in castra reducemini.

Exercise 67.

1. Exercitus Romanus silva impeditus est.
2. Civium clamores ab imperatore auditi sunt.
3. Magna pars oppidi a civibus munitur.
4. A militibus Romanis non impediemur.
5. Urbs aggere et turribus muniebatur.
6. Regis vox ab omnibus militibus audietur
7. Cives oppidum ingenti aggere muniunt.
8. Equitum victoria regi nuntiabitur.
9. Ab hostium ducibus non audieris.
10. Omnia Gallorum oppida muniuntur.

Exercise 68.

1. Silvis impediemur.
2. Galli multas turres aedificaverant.
3. Ab exercitus Romani imperatore impediebantur
4. Rex pedites sinistro cornu instruet.
5. Magna pars urbis aggere munietur.
6. Omnes copiae hostium contra turrem instructae sunt.
7. Milites oneribus impediebantur.
8. Hostes acrem nostrorum impetum sustinebant.
9. Ingentes copiae Gallorum parvam silvam occupaverant
10. Magni barbarorum clamores a Romanis audiebantur.

Exercise 69.

1. Dextro cornu Belgae nostrorum impetum sustinuerunt.
2. Labieni vox a militibus audita est.
3. Rex equites in castra reduxit.
4. Terra multas silvas habebat.
5. Equites Romani contra hostium pedites instructi sunt.
6. Barbarorum clamores ab omni exercitu audientur.
7. Magna pars urbis ab imperatore Romano servata es .
8. Omnia oppida a regis copiis vastabuntur.
9. Vox miserorum a dis auditur.
10. Captivorum clamores a rege audiuntur.

Exercise 70.

1. Magni hostium clamores a nostris iam auditi erant.
2. Ingentes barbarorum copiae Romanorum aciem oppugnaverunt.
3. Magna pars urbis aggeribus munita erat.
4. Milites Romani a barbaris non impedientur.
5. Dux exercitus aciem instruxit.
6. Magni parvis rebus non terrentur.
7. Multa nostros impediverunt.
8. Regis vox ab omnibus civibus audita est.
9. Caesar aciem instruxerat.
10. Omnia Gallorum oppida muris munita sunt.

Exercise 71.

1. Captivorum clamores a Caesare auditi sunt.
2. Nostri hostium aciem iaculis et sagittis oppugnaverunt.
3. Magna pars urbis iam munita est.
4. Hostium acies contra castra Romana instructa est.
5. Urbs magno aggere munita erat.
6. Iam militum voces auditae erant.
7. Belgarum acies a rege instructa erat.
8. Civium clamor ab omni exercitu auditus erit.
9. Rex civium consilium neglexerat.
10. Ingentia onera a regis militibus portabantur.

Exercise 72.

1. Omnia a duce audita erant.
2. Multis rebus impediti sumus.
3. Exercitus Romani clamores a barbaris non auditi erant.
4. Regis copiae nostrorum aciem oppugnaverunt.
5. Castra magno aggere munita sunt.
6. Equites in castra a rege reducti sunt.
7. Urbs magna turre munita est.
8. Omnia pueros et barbaros terrent.
9. Caesar magnam partem copiarum in silvam reduxit.
10. Nostrorum impetus ab hostium acie sustinebatur.

Exercise 73.

1. Magnus erat numerus captivorum in castris.
2. Felices non erimus.
3. Cotta dux fuit copiarum Romanarum.
4. Hostium muri parvi erant.
5. Multi sunt in urbe captivi.
6. Magna erat imperatorum Romanorum sapientia.
7. Civis Romanus sum.
8. Galliae urbes pulchrae non erant.
9. Barbarorum clamores nostros numquam terrebant.
10. Romani in omni pugna felices fuerunt.

Exercise 74.

1. Imperator felix, non audax erat.
2. Exercitus Romani imperator fuerat.
3. Numquam cives Romani eritis.
4. Imperatoris consilium audax fuit.
5. Galli hostem numquam timuerant.
6. Pueri pater miles erat.
7. Pedites urbem numquam oppugnaverant.
8. Dei bonos numquam neglegunt.
9. Magnae erant in silvis equitum copiae.
10. Parvus numerus civium hostium impetum sustinuit.

Exercise 75.

1. Vox miserorum a dis semper audietur.
2. Acres hostium impetus nostros numquam terrebunt.
3. Magnus numerus militum in castra reductus erat.
4. Magna consilia parvis rebus saepe impediuntur.
5. Hostium tela magnum numerum nostrorum vulneraverunt.
6. Magna pericula ab audacibus numquam timentur.
7. Equites in silva instructi erant.
8. Pueri a patribus saepe monentur.
9. Multae urbes et magnae turres in Gallia sunt.
10. Omnia audacibus felicia erunt.

Exercise 76.

1. Periculum nostris gravius erit.
2. Equites latissimo flumine impedientur.
3. Urbs pulcherrima erat.
4. Fortissimi milites dextrum cornu tenuerunt.
5. Pericula gravissima vitavi.
6. Pedites quam equites feliciores fuerunt.
7. Hostium impetus acerrimus fuit.
8. Imperator audacissimos milites contra oppidum instruxit
9. Multa onera militem impediunt.
10. Magnae urbes non semper pulcherrimae sunt.

Exercise 77.

1. Nostri Gallos acerrimo impetu superaverunt.
2. Pedites quam equites in pugna fortiores erunt.
3. Gallorum turres quam muri altiores erant.
4. Latissimo flumine impediti sumus.
5. Civium Romanorum onera gravissima erant.
6. Belgae oppida altissimis muris muniverunt.
7. Imperatoris consilium audacius est.
8. Murus altissimus, flumen latissimum est.
9. Nihil sapientia pulchrius est.
10. Romani Belgis non audaciores sunt.

Exercise 78.

1. Dux fortissimus non semper felicissimus est.
2. Gallorum arma graviora quam nostrorum erant.
3. Belgarum equites acriter oppugnavimus.
4. Acies contra flumen altissimum instructa est.
5. Imperatores audacissimi a militibus semper amantur.
6. Patre audacior non eris.
7. Oppidum alto aggere et lato flumine munitum est.
8. Graviora belli pericula vitabimus.
9. Castra a forti imperatore oppugnata sunt.
10. Flumina latissima non semper altissima sunt.

Exercise 79.

1. Maxima pericula facile vitaverat.
2. Barbarorum oppida minima erant.
3. Galli maiora tela quam nostri habebant.
4. Bellum Romano res facillima est.
5. Maxima pericula fortem numquam terrent.
6. Belgarum castra minora quam Romanorum sunt.
7. Imperatoris consilium melius quam civium est.
8. Nostri arma meliora quam hostes habuerunt.
9. Galli optimos equos habebant.
10. Res facilis exercitui Romano fuit.

Exercise 80.

1. Optimos milites contra aggerem instruxit.
2. Maximae urbes non semper pulcherrimae sunt.
3. Optimi cives regis consilium non neglegent.
4. Oppidum maximis turribus munitum est.
5. Romanorum acies minor quam barbarorum fuit.
6. Imperatoris consilium exercitui utilissimum erit.
7. Hostium scuta minima erant.
8. Maiora castra numquam oppugnaveramus.
9. Labienus ab optimis militibus amabatur.
10. Maxima virtute omnia pericula superavisti.

Exercise 81.

1. Acerrimi impetus non semper felicissimi sunt.
2. Optimi milites in castra reducti sunt.
3. Nostri oppidum magna virtute occupaverunt.
4. Equites hostium copias facile superaverunt.
5. Parvus numerus peditum a nostris oppugnatus est.
6. Milites contra barbaros bene pugnaverant.
7. Nostri impetum magna virtute sustinuerunt.
8. Galli pedites Romanos acriter oppugnaverunt.
9. Belgarum copias facile superabimus.
10. Puer a patre bene monitus erat.

Exercise 82.

1. Consilium meum quam tuum melius erat.
2. Victoria tua mihi nuntiata est.
3. Milites nostri oppidum eorum oppugnaverunt.
4. Victoriam ei nuntiavimus.
5. Non me in urbe celabo.
6. Cives urbem suam servaverunt.
7. Equites se in silva celaverunt.
8. Barbari agros nostros vastaverunt.
9. Peditum vestrorum impetu non terrebimur.
10. Eius consilium civibus utilissimum fuit.

Exercise 83.

1. Pugnam tibi nuntiavimus.
2. Galli impetum nostrum fortiter sustinuerunt.
3. Urbs eorum alto aggere bene munita est.
4. Patria nostra a barbaris numquam regetur.
5. Hostes a me superati sunt.
6. Imperatoris vestri consilium non neglegemus.
7. Hostium milites in silvis se celant.
8. Exercitus vester flumine impedietur.
9. Filius eius sagitta non vulneratus est.
10. Equites nostri dextro cornu instructi erant

Exercise 84.

1. Gravissima onera a nobis facillime portabuntur.
2. Rex te audiet et urbem servabit.
3. Fili mei consilium mihi utilissimum fuit.
4. Res tibi et civibus tuis difficillima erit.
5. Nihil nostra urbe pulchrius est.
6. Tibi quam nobis facilius erit.
7. Suo se consilio servavit.
8. Equites eorum quam pedites fortiores sunt.
9. Patriae nostrae flumina latissima et altissima sunt.
10. Castra eorum minora quam nostra erant.

Exercise 85.

1. Nihil utilius civibus nostris quam consilium tuum erit.
2. Haec pars urbis munita non erat.
3. Milites in illud oppidum ducemus.
4. Huius belli pericula gravissima erunt.
5. Milites tui hanc turrem oppugnaverunt.
6. Equites eorum in hac silva celati sunt.
7. Illud periculum a ducibus nostris superabitur.
8. Maxima bella ab illis barbaris non timentur.
9. Ille equus sagitta vulneratus est.
10. Haec pugna copiis nostris felicissima fuit.

Exercise 86.

1. Haec urbs a Gallis aedificata est.
2. Hoc mare altissimum est.
3. Hic imperator se, non patriam servavit.
4. Hi impetus a fortibus militibus facile sustinentur.
5. Tela eorum equos nostros vulnerabant.
6. Cives fortes hoc consilio non terrebis.
7. Haec pars urbis a Labieno tenebatur.
8. Hi milites sinistro cornu instructi sunt.
9. Barbari hunc exercitum numquam superabunt.
10. Te hoc consilio non servabis.

Exercise 87.

1. Haec victoria nobis a captivis nuntiata est.
2. Illud consilium a me numquam neglegetur.
3. Haec arma a patre meo portabantur.
4. Belli pericula hos cives numquam terrebunt.
5. Hoc mihi et tibi facile erit.
6. Haec pulcherrima urbs ab hostibus oppugnata est.
7. Hi agri a Belgis vastati sunt.
8. Victoria mihi ab hoc puero nuntiata est.
9. Haec scuta latissima et gravissima sunt.
10. Hae urbes altis aggeribus et turribus munitae sunt.

Exercise 88.

1. Milites ipsi ab hostibus terrebantur.
2. Milites eodem consilio se servaverunt.
3. Ipsi urbem nostram oppugnabunt.
4. Eadem omnibus non facilia sunt.
5. Onus ipsum non gravissimum fuit.
6. Eadem pars urbis a peditibus oppugnabatur.
7. Ipsi Belgae milites nostros non timent.
8. Eiusdem imperatoris sapientia oppidum servavit.
9. Victoriam imperatori ipsi nuntiavimus.
10. Et equites et pedites eodem impetu superati sunt.

Exercise 89.

1. Te laudas: milites non laudas.
2. Exercitus eius ab eisdem hostibus superatus est.
3. Filius ipse audacior quam pater est.
4. Haec castra ab eisdem copiis oppugnata sunt.
5. Imperator omnes equites eodem cornu instruxerat.
6. Fortiter contra eundem aggerem pugnabamus.
7. Haec gravia pericula ab omnibus civibus timentur.
8. Et equites et pedites ab eodem imperatore laudati sunt.
9. Duces eorum impetus nostros fortiter sustinuerunt.
10. Bellum ipsum non grave periculum est.

Exercise 90.

1. Miseri captivi suo consilio servati sunt.
2. Nos in eadem silva celavimus.
3. Haec a me, illa a te terra amatur.
4. Rex ipse belli timore non territus est.
5. In eadem parte urbis hostium clamores audiebantur.
6. Illud ipsum a forti non timebitur.
7. Equus eius eadem sagitta vulneratus est.
8. Imperator ipse omnia belli pericula vitavit.
9. Idem flumen et latissimum et altissimum fuit.
10. Imperator equites sinistro cornu instruet.

Exercise 91.

1. Navis quam aedificavimus maxima erat.
2. Castra quae oppugnaverunt minora quam ipsorum erant.
3. Is qui victoriam nuntiavit a duce laudatus est.
4. Urbis pars quam nos neglexinus ab hostibus oppugnata est.
5. Homines quos regis te non amant.
6. Milites clamoribus, quos audiverunt, territi sunt.
7. Ab hostibus, qui semper nos timuerant, oppugnati sumus.
8. Murus, quem aedificavimus, altior quam Gallorum fuit.
9. Cives imperatorem, qui semper superatur, non amant.
10. Naves, quas aedificamus, omnia pericula vitabunt.

Exercise 92.

1. Milites, quos laudaveramus, superati sunt.
2. Ego, qui numquam periculum vitavi, dux vester ero.
3. Dei, quos timemus, nos audient.
4. In hac urbe, quam oppugnabamus, multi captivi erant.
5. Imperator ipse, quem omnes amabant, vulneratus est.
6. Urbem, quae alto aggere munita erat, occupavimus.
7. Nos, qui patres eorum superavimus, numquam superabunt.
8. Multa, quae barbaros terrent, nos non terrent.
9. Milites, qui oppidum tenebant, acriter pugnaverunt.
10. Cotta copias suas in agros, qui ab hostibus vastati erant, duxit.

Exercise 93.

1. Haec victoria a milite, qui pugnam vitaverat, nuntiata est.
2. Oppidum quod oppugnabamus turribus et aggeribus munitum erat.
3. Imperatoris qui hostes superavit consilium non neglegemus.
4. Naves, quas aedificaveramus, maiores quam Gallorum erant.
5. Hoc onus, quod portas, gravissimum est.
6. Imperator quem amavimus a Gallis superatus est.
7. Sapientia hominibus utilissima est.
8. Idem exercitus Labienum superavit.
9. Urbem quam aedificamus muniemus.
10. Haec castra maiora sunt quam quae oppugnabas.

Exercise 94.

1. Imperator, cuius adventu urbs servata est, ipse vulneratus est.
2. Is, cui victoriam nuntiavisti, mihi eam nuntiavit.
3. Hunc morem, quem tu laudas, ego culpo.
4. Equites, quorum virtute urbs servata est, ab imperatore laudati sunt.
5. Omnes, quorum patres contra Gallos pugnaverunt, fortiter iam pugnabunt.
6. Hic fuit rex cuius copias superavimus.
7. Exercitus quem in castra reduxisti numquam superatus erat.
8. Silva, in qua nostros celavimus, maxima fuit.
9. Nihil nobis utilius hoc consilio erit.
10. Patriam, quam amamus, nostra virtute servabimus.

Exercise 95.

1. Maiorum copiarum adventu non terreberis.
2. Militum animi victoria confirmati sunt.
3. Hostium, qui nos oppugnaverunt, impetum sustinuimus.
4. Fortissimi dextro cornu collocati erant.
5. Eadem urbs a minoribus Romanorum copiis tenebatur.
6. Dei hominum consilia regunt.
7. Imperator adventu suo militum animos confirmavit.
8. Barbarorum clamores in castris nostris auditi sunt.
9. Harum copiarum adventus nostrorum animos confirmavit.
10. Militi nihil utilius est quam arma.

Exercise 96.

1. Hostes imperatoris, qui saepe eos superaverat, adventu territi sunt.
2. Omnes imperatorem, cuius virtute oppidum servatum erat, laudavimus.
3. Romani, quorum mores omnes laudant, non saepe superati sunt.
4. Labienus, qui a nobis monitus erat, ab hostibus vulneratus est.

5. Flumen, quo impediti sumus, altissimum erat.
6. Ea pars urbis, quam hostes oppugnaverunt, a nobis neglecta erat.
7. Filii vestri terram, in qua iam pugnatis, regent.
8. Omnes imperatorem, cuius consilio urbem muniveramus, culpaverunt.
9. Oppidum, in quo captivos celavimus, iam ab hostibus tenetur.
10. Galli oppidum, cuius muros iam oppugnamus, aedificaverunt.

Exercise 97.

1. Septem cohortes e castris misit.
2. Caesar ex Italia in Gallorum agros contendit.
3. Legiones quas misimus superatae sunt.
4. Huius legionis milites hostes non timent.
5. Una cohors flumine impedita est.
6. Haec legio ab hostium equitibus oppugnata est.
7. Caesar quinque cohortes in oppidum mittet.
8. E castris in Italiam contendemus.
9. Illius legionis milites in castris manebunt.
10. Duo exercitus hostium ad oppidum contendebant.

Exercise 98.

1. Milites viginti captivos ad Caesarem duxerunt.
2. Duarum legionum equites in silva manebunt.
3. Maiores copiae ab imperatore ad Galliam missae sunt.
4. Erant in Gallia octo oppida quae non oppugnaveramus.
5. Tres legiones quas misisti superatae sunt.
6. Duae cohortes contra aggerem instruentur.
7. Caesar illius legionis milites laudavit.
8. Quattuor cohortes sinistro cornu collocabimus.
9. Hostes huius legionis virtute superati sunt.
10. Octo cohortes in oppidum missae sunt.

Exercise 99.

1. Unius cohortis milites omnia pericula vitaverunt.
2. Exercitus Romanus in Gallorum agros missus est.
3. Duo pueri victoriam nobis nuntiaverunt.
4. Barbari trium cohortium impetum sustinuerunt.
5. Una legio quam miserunt superata est.
6. Sapientes deorum consilium non neglegent.
7. Castra tribus aggeribus munita sunt.
8. Quindecim captivi in oppido erant.
9. Magnum numerum militum ad nos miserunt.
10. Quinque legiones ex Italia ad Galliam contendebant.

Exercise 100.

1. Roma ad Gallorum agros contendimus.
2. Athenis omnes hostium adventum timuerunt.
3. Multae naves Athenas navigabunt.
4. Milites quos Gadibus superavimus non iterum pugnabunt.
5. Imperator omnes captivos Romam duxit.
6. Romae Caesaris consilium neglectum erat.
7. Ei quos Romae vidimus Athenas contendunt.
8. Puer qui in castris mansit hostium victoriam nuntiavit.
9. Barbari Carthagine a Romanis superati sunt.
10. Pater eius Gadibus sagitta vulneratus erat.

Exercise 101.

1. Carthaginem cum tribus legionibus contendit.
2. Cives qui Athenis manebant ab imperatore culpati sunt.
3. Periculum gravius Romae quam Carthagine erit.
4. Barbari regem ipsum sagitta vulneraverunt.
5. Athenis omnes sapientiam laudant.
6. Duae cohortes Gadibus manent.
7. Tria oppida ab hostibus occupata erant.
8. Caesar cum omnibus copiis in Gallorum agros contendit.
9. Romae magnus est numerus civium.
10. Virtute patriam iterum servavisti.

Exercise 102.

1. Sunt Gadibus duae legiones quae numquam superatae sunt.
2. Milites quos Labienus misit victoriam nobis nuntiaverunt.
3. Romae sunt optimi milites et fortissimi imperatores.
4. Pulchriorem urbem numquam videbimus.
5. Pater meus cum tribus navibus Athenis Rhodum navigavit.
6. Barbarorum clamores Romae ab omnibus civibus auditi sunt.
7. Urbs quam vidimus aggere munita est.
8. Cum una legione Carthaginem contendemus.
9. Maiores copiae hostium Romam contendunt.
10. Flumen quod vidisti latissimum et altissimum est.

Exercise 103.

1. Captivi tribus diebus liberabuntur.
2. Eo die sexta legio Romam contendit.
3. Una cohors quinque horas cum hostibus pugnavit.
4. Eodem anno urbs a Gallis occupata est.
5. Eius pater Carthagine tres annos mansit.
6. Paucis annis urbs muris munita erit.
7. Multas horas hostium aciem oppugnabamus.
8. Ei quos Carthagine vidimus paucos dies manserunt.
9. Eodem die decima legio in Gallorum agros ducta est.
10. Tertio anno Galli ab hostibus superati sunt.

Exercise 104.

1. Eo die barbarorum clamores in urbe auditi sunt.
2. Captivi quos vidimus paucis diebus liberabuntur.
3. Plurimos dies grave periculum belli erat.
4. Eosdem sexto die vidimus.
5. Sexta hora exercitus in castra reductus est.
6. Tres horas decima legio cum hostibus pugnavit.
7. Miles, cuius virtute urbs servata est, liberatus est.
8. Decimo die Athenis ad Italiam navigavimus.
9. Quintae legionis milites agros vastabant.
10. Imperator, cui victoriam nuntiavimus, Romam missus est.

Exercise 105.

1. Decimo anno hostes superati sunt.
2. Paucos dies Athenis cum patre manebimus.
3. Barbari Romam ingentibus cum copiis contendunt.
4. Quarto die rex in urbem copias duxit.
5. Quinta legio, quae Carthaginem contendebat, flumine impedita est.
6. Duas horas nostri cum hostibus fortiter pugnaverunt.
7. Puer, quem misimus, pugnam quinque diebus nuntiabit.
8. Tertio die oppidum a Belgis occupatum est.
9. Decima legio, cuius virtute hostes superati sunt, a Caesare laudata est.
10. Ipsi hominem eodem die vidimus.

Exercise 106.

1. Celate vos, cives: hostes oppidum occupaverunt.
2. Libera captivos, Commi: civitatem servaverunt.
3. Vos Carthagine manete: ego Romam contendam.
4. Fortes este, milites: hos semper superavimus.
5. Patrum virtutem laudate, cives.
6. Urbem (cum) paucis equitibus tene.
7. Muros tribus aggeribus et alta turre munite.
8. Te rege: homines qui se regunt ab omnibus laudantur.
9. Fortiter pugnate: decima legio ad nos contendit.
10. Vastate agros: Romani frumentum non habebunt.

Exercise 107.

1. Libera obsides: Galli bellum non parant.
2. Amate patriam et regem, pueri.
3. Vitate omnia pericula: huius terrae flumina altissima sunt.
4. Legionem quintam ad Galliam, sextam Carthaginem mitte.
5. Acerrimos hostium impetus fortiter sustine.
6. Tres dies in urbe mane: periculum grave est.
7. Supera hostes quos iam superavimus.
8. Quinque cohortes Gades mitte.
9. Castra alto aggere munite.
10. Urbem (cum) quinque cohortibus tene: plures ad nos mitte.

Exercise 108.

1. Rhodum quattuor navibus naviga: frumentum ad nostros milites porta.
2. Equites sinistro cornu instrue.
3. Obsides, qui a Belgis missi sunt, a Caesare liberati sunt.
4. Civitas, quam patres servaverunt, a barbaris numquam regetur.
5. Proelium, in quo quarta legio pugnaverat, Romae nuntiatum est.
6. Eodem die viginti obsides liberati sunt.
7. Multae civitates frumentum ad Caesarem non miserant.
8. Illam pulcherrimam urbem iterum non videbimus.
9. Imperator ipse in oppido cum paucis cohortibus mansit.
10. Huius civitatis cives exercitum Romanum numquam viderant.

Exercise 109.

1. A patre monere: is te melius quam hic monebit.
2. Fortius quam Galli pugnabimus.
3. Time deos: ab hominibus timere.
4. Galli maiores naves aedificabant.
5. Quinta legio fortissime eo die pugnavit.
6. Paucas horas hostes impetum nostrum fortius sustinuerunt.
7. A barbaris timemini, Romani.
8. Huius civitatis milites facilius superabimus.
9. Eadem pars urbis a quinta legione tenebatur.
10. Oppidum ipsum imperatori nostro notum non erat.

Exercise 110.

1. Omnes Galliae gentes Caesarem timebant.
2. A me monere: periculum vita.
3. Nostri tres horas acerrime pugnaverunt.

4. Pater tuus optime te monuit.
5. Numquam fortius quam illo die equites pugnaverant.
6. Gallorum copias facillime superavimus.
7. Ab omnibus laudare: laus semper grata est.
8. Impetus eorum fortius sustine.
9. Illa pars terrae paucis nota erat.
10. Octava legio eodem die ad Galliam contendit.

Exercise 111.

1. Cives, qui a nobis moniti erant, hostium impetum facillime sustinuerunt.
2. Equites fortius quam pedites pugnaverunt.
3. Imperatoris vestri consilio monemini: urbem munite.
4. Huius civitatis rex frumentum ad Caesarem non miserat.
5. Obsides ad hostes mittemus.
6. Romani terra marique fortissime pugnabant.
7. Hostium tela graviora quam scuta nostra erant.
8. Nihil gratius nobis quam consilium tuum est.
9. Ipsius regis vox in urbe audita est.
10. Duae legiones fortissime pro patria pugnaverunt.

Exercise 112.

1. Gallos quam Romanos vincere facilius erat.
2. Bellum tres annos gerere dificile erit.
3. Pugnare militibus quam civibus gratius erit.
4. Utilissimum erit civitati nostrae hos hostes vicisse.
5. Pulchrum erat tantum numerum Gallorum vicisse.
6. Tribus annis facilius erit bellum gerere.
7. Gratum est pro patria nostra et civibus pugnare.
8. Mos fuit Romani bellum terra marique gerere.
9. Facillimum erit imperatoris vocem audire.
10. Melius erit equites in silvis celare.

Exercise 113.

1. Utilissimum erit nobis hostium agros vastavisse.
2. Melius est virtute quam consilio vincere.
3. Mos fuit huius gentis oppida altis muris munire.
4. Facilius erit copias ad Galliam mittere quam in Italia pugnare.
5. Melius est impetum sustinere quam periculum vitavisse.
6. Nona legio Carthaginem hoc anno mittetur.
7. Difficillimum erit illam partem urbis munire.
8. Pulchrum est hostium impetum sustinuisse.
9. Romani bellum terra marique multos annos gesserunt.
10. Bellum a Caesare contra Gallos gestum est.

Exercise 114.

1. Galli, contra quos bellum gesseramus, nos vicerunt.
2. Quinta legio, quae ad Galliam missa est, victa est.
3. Saepe facilius est laudare quam culpare.
4. Gratissimum est mihi tantum numerum civium videre.
5. Milites quos ad Galliam misimus bellum multos annos gesserunt.
6. Paucis annis facile erit frumentum ad urbem portare.
7. Difficillimum erat tantum periculum vitare.
8. Malum est boni imperatoris consilium neglexisse.
9. Facillimum erit hostes vicisse.
10. Mos fuit Romanorum omnia castra aggeribus munire.

Exercise 115.

1. Facilius est culpari quam laudari.
2. Bonum erit his a Romanis vinci.
3. Malum est a malis regibus regi.
4. Grave erit a tanto numero barbarorum oppugnari.
5. Turpissimum est hostium adventu terreri.
6. Gratum erit in castra reduci.
7. Difficile erat ab omnibus civibus audiri.
8. Monere a nobis: melius est moneri quam vinci.
9. Difficillimum erit nostris hostium sagittas vitare.
10. Turpius est ab hoc laudari quam ab illo culpari.

Exercise 116.

1. Nostri Gallorum adventu perturbati sunt.
2. Lauda eos qui civitatis hostes vicerunt.
3. Fortissime pugnavistis: numquam victi estis.
4. Facillimum est a turpibus laudari.
5. Castra, quae munieramus, tres horas oppugnata sunt.
6. Paucis diebus in urbe quam numquam vidi eris.
7. Milites per Gallorum agros contenderunt.
8. Non est turpe a tanto numero hostium vinci.
9. Facilius est bellum terra quam mari gerere.
10. Turpius erit in urbe manere quam vinci.

Exercise 117.

1. Maiores copias ad nos paucis diebus mitte.
2. Decem diebus imperatorem qui Gallos vicit videbimus.
3. Galli bellum fortius hoc anno gerent.
4. Imperatoris consilium erat hostium castra oppugnare.
5. Facilius est bellum parare quam hostes superare.
6. Nona legio, quae ad Galliam missa est, numquam superata erat.
7. Difficillimum erit per hos agros contendere.
8. Dux barbarorum consilio superatus est.
9. Eodem anno huius oppidi cives murum aedificaverunt.
10. Quinque horas in minoribus castris mansimus.

Exercise 118.

1. Nostri, castra munientes, acriter a Gallis oppugnati sunt.
2. Romani, ad urbem contendentes, lato flumine impediti sunt.
3. Athenas navigantes hostium naves vidimus.
4. Pueros in agris laborantes vidimus.
5. Imperatorem me culpantem timeo.
6. Romani Gallorum agros vastaturi erant.
7. Carthagine pugnans sagitta vulneratus est.
8. Puerum ad silvam currentem vidimus.
9. Galli, castra nostra oppugnantes, ipsi oppugnati sunt.
10. Captivos liberans virtutem eorum laudavit.

Exercise 119.

1. Decima legio hostium castra oppugnatura erat.
2. Obsides liberans a suis militibus necatus est.
3. Barbaros arma in silvis celantes vidimus.
4. Quinta hora diei contra hostes contendit.
5. Hostes, fortissime pugnantes, a nostris equitibus oppugnati sunt.
6. Bellum in Gallia gesturi eramus.
7. Nostri, castra oppugnantes, hostium telis vulnerati sunt.
8. Turpe est homines a quibus servati sumus necare.
9. Curre ad urbem : victoriam civibus nuntia.
10. Homines quos in silva vidimus ad urbem cucurrerunt.

Exercise 120.

1. Aciem instruens sagitta necatus est.
2. Sunt in hac civitate viginti homines qui regem numquam viderunt.
3. Hostes frumentum in urbem ferentes oppugnavimus.
4. Galli Labienum suos in castra ducentem oppugnaverunt.
5. Hostes aciem instructuri erant.
6. Suos e proelio ducens sagitta vulneratus est.
7. Maiores copias ad urbem missurus erat.
8. Necari quam vinci melius est.
9. Ei ex urbe contendenti victoriam nuntiavimus.
10. Per Gallorum agros contendentes latissimum flumen vidimus

Exercise 121.

1. Gallos flumine impeditos oppugnavimus.
2. Hostes Caesaris adventu territos vicimus.
3. Captivos damnatos necaverunt.
4. Urbem alto muro munitam oppugnavimus.
5. Tres dies Labienus urbem (cum) paucis copiis tenuit.
6. Captivos a militibus neglectos liberavimus.
7. Equites, in silvis celati, a nostris superati sunt.
8. Hanc urbem, a patribus nostris servatam, omnes amamus.
9. Imperator vulneratus in castra a militibus portatus est.
10 Paucis annis non facile erit frumentum mittere.

Exercise 122.

1. Captivi damnati a militibus necati sunt.
2. Quos laudamus, eos non semper amamus.
3. Murus, a Gallis aedificatus, a patribus nostris visus est.
4. Sagitta vulneratus in castra cucurrit.
5. Ab hostibus oppugnati, tres horas fortissime pugnavimus.
6. Facilius erit hanc urbem oppugnare quam cives vincere.
7. Ab omnibus culpatus Romam contendit.
8. Homines neca quos damnavimus.
9. Hostes hoc flumine impeditos oppugna.
10. Melius est patriam (nostram) servavisse quam periculum vitavisse.

Exercise 123.

1. Pro patria pugnantes victi sunt.
2. Flumine impediti ab equitibus Romanis oppugnati sunt.
3. Civium virtute urbs nostra liberata est.
4. Optimum consilium erit maiores copias ad bellum mittere.
5. A patre suo neglectus in urbe mansit.
6. Cohortes quas misimus a Labieno ductae sunt.
7. Eam partem urbis, quam saepe oppugnavimus, tenent.
8. Facillimum pugnare, vincere difficillimum est.
9. Non turpe est a malis damnari.
10. Magnum exercitum in Galliam missuri eramus.

Exercise 124.

1. Vitemus, cives, omnia pericula.
2. Ne Athenas navigemus.
3. Maiores aedificate naves, Romani.
4. Feliciores quam patres sint.
5. Cum hostem timeat in castris manebit.
6. Ne hostem in hac terra videamus.
7. Cum sociorum agros vastavisset ab omnibus culpatus est.
8. Cum Romae esset non damnatus est.
9. Cum milites habeatis, ad socios copias mittite.
10. Impetum eorum sustineamus et patriam liberemus.

Exercise 125.

1. Romani Gallos hoc anno superent.
2. Ne maiora castra oppugnemus.
3. Ne in castris maneam cum vulneratis.
4. Cum patriam liberaveris ab omnibus laudaberis.
5. Omnes copias sociorum convocemus.
6. Maiorem hoc anno navium numerum aedificemus.
7. Hostem superemus quem numquam timuimus.
8. Ne in illa urbe maneat.
9. Damnatos captivos necemus.
10. Hostem virtute superemus.

Exercise 126.

1. Ne bonos mores patrum culpemus.
2. Patriam quam omnes amamus liberemus.
3. Pugnetis fortiter et Gallos superetis.
4. Ne victum hostem timeamus.
5. Illam urbis partem occupemus.
6. Cum bellum paret castra eius oppugnemus.
7. Legiones Romanas ne in hac urbe videamus.
8. Cum Romae manserit non pro patria pugnabit.
9. Vulneratos ad castra portemus.
10. Cum in urbe non esset, non regem vidit.

Exercise 127.

1. Ne ducum consilium neglegamus.
2. Ne puerum ad urbem miseris.
3. Vincamus hostes qui socios terrent.
4. In Gallorum agris bellum geramus.
5. Ad exercitum Romanum frumentum mittamus.
6. Ne eos quos patres vicerunt timeamus.
7. Cives, cum nostrum consilium neglexerint, vincentur.
8. Cum copias ad oppidum misisset ipse in castris mansit.
9. Muris et turribus hanc urbem muniamus.
10. Ne huius mali viri verba audiamus.

Exercise 128.

1. Illo tempore mores Romanorum ab omnibus laudabantur.
2. Horum laudate virtutem qui fortiter pro patria pugnaverunt.
3. Hoc die hostes vincamus qui ducem nostrum necaverunt.
4. Cum hanc gentem vicerimus Romam contendemus.
5. Cum obsides non misissent Caesar duces eorum convocavit
6. Victoriam nostrorum ne impediamus.
7. Exercitum in illam civitatem mittamus.
8. Ne eos neglegamus quorum virtute servati sumus.
9. Cum in Gallia bellum gerat non Carthaginem mittetur.
10. Aciem instruamus contra urbem.

Exercise 129.

1. Cum castra oppugnaret nostros non vidit.
2. Mos erat Romanorum vulneratos e pugna portare.
3. Illo tempore hostes nostram urbem tenebant.
4. Galli impetus nostros fortissime sustinuerunt.
5. Turpissimum est hominem damnare quem omnes laudant.
6. Victos milites (nostros) reducamus in castra.
7. Omnes civitates frumentum ad Caesarem mittant.
8. Cum timeat decima legio, omnes timent.
9. Romanos castra munientes impediamus.
10. Illo tempore et naves et milites habuimus.

Exercise 130.

1. Ne a victo hoste terreamur.
2. Semper ab sociis amemur.
3. Cum vulneratus sit non iterum pugnabit.
4. Cum urbs servata esset cives non timebant.
5. Gravissima onera ab militibus portentur.
6. Cum victoria nuntiata esset ad urbem cucurrerunt.
7. Cum hostes agros nostros vastent omnes in urbe sumus.
8. Cum omnia parata sint ad urbem contendamus.
9. Tribus diebus concilium habeatur.
10. Hostes ab equitibus nostris vincantur.

Exercise 131.

1. Urbs virtute nostrorum servetur.
2. Eodem tempore Romae concilia habeantur.
3. Ne ab hostibus terreamur quos patres nostri vicerunt
4. Cum murus iam aedificatus sit non hostes timemus.
5. Ne adventu Caesaris perturbemur.
6. Cum impetum nostrum sustinuissent concilium convocavimus.
7. Vulnerati e pugna portentur.
8. Cum duces (nostri) necati sint non manebimus.
9. Eos laudemus qui bene nos regunt.
10. Ne manseris. Hostes aciem instruxerunt.

Exercise 132.

1. Obsides quos misimus liberaverunt.
2. Multos annos haec civitas cum Romanis bellum gerebat.
3. Cum decima legio victa esset concilium convocavimus.
4. Cum pars exercitus Romani ab hostibus visa esset barbari territi sunt.
5. Cum captivos liberaverit ipse damnetur.
6. Cum numquam exercitum Romanum vidisset timebat.
7. Hostem quarta hora oppugnemus.
8. Concilia habete, cives: patriam liberate.
9. Captivi quos misimus necentur.
10. Felicissime multos annos in Gallia bellum gesserat.

Exercise 133.

1. Verba patrum (nostrorum) ab omnibus audiantur.
2. Cum urbs iam munita sit cives bellum parant.
3. Ne hostibus nostrae civitatis auxilium mittamus.
4. Pars urbis ab ipsis civibus muniatur.
5. Cum ab duce impediti simus non pugnabimus.
6. Cum exercitus in Galliam mittatur periculum erit in Italia.
7. Auxilium Romanorum in illo bello nobis utilissimum erat.
8. Ne verbis hostium impeditus sis.
9. Ne consilium eius a civibus nostris neglegatur.
10. Melius est sociis auxilium mittere quam frumentum ad Caesarem portare.

Exercise 134.

1. Verba vulnerati ducis ab omnibus audiantur.
2. Caesaris ipsius verba audiamus.
3. Cum acies iam instructa sit fortiter pugnemus.
4. Pedites omnes in hac parte urbis celentur.
5. Cum Galli iam victi essent in castra suos reduxit.
6. Terra marique bellum geratur.
7. Virtute militum, non consilio hostes vincantur.
8. Cum socii sinistro cornu collocati essent victi sumus.
9. Rex huius gentis Caesari auxilium misit.
10. Utilius erit concilium omnium Gallorum convocare.

Exercise 135.

1. Duae cohortes Carthaginem mittantur.
2. Hoc celeriter Gallis nuntiatum est.
3. Ne deorum consilium ab hominibus neglegatur.
4. Cum a Caesare bellum gereretur barbari timebant.
5. Ne ab eis regamur quos patres (nostri) vicerunt.
6. Tribus diebus auxilium sociis mittetur.
7. A te monitus celeriter suos reduxit.
8. Ne haec pulchra urbs ab hostibus occupetur.
9. Haec gens Gallis semper in omnibus bellis auxilium misit.
10. Cum frumentum missum sit obsides liberabuntur.

Exercise 136.

1. Milites ante pugnam paucis verbis hortati sumus.
2. Athenis paucos dies morati sumus.
3. Verba sociorum nos hortantur.
4. Non sagittis in bello utimur.
5. Instructos nostros hortabimur.
6. Patres nostri eodem consilio utebantur.
7. Cum in urbe periculum sit, non morabimur.
8. Hortans suos sagitta vulneratus est.
9. Duces Gallorum nostris consiliis utuntur.
10. Paucis verbis suos hortatus Carthaginem contendet.

Exercise 137.

1. Hortatus suos in acie instruxit.
2. Numquam his scutis in bello usi eramus.
3. Victos milites hortemur.
4. Melius est in castris manere quam vinci.
5. Flumine impediti in hac terra multos dies morati sunt.
6. Victoria bene utamur.
7. Dei hominum consiliis utuntur.
8. Arma quibus utebantur numquam vidi.
9. Paucos dies in Gallia morati agros vastaverunt.
10. Auxilio sociorum utamur.

Exercise 138.

1. Non multos dies Athenis morabitur.
2. Virtute, non verbis animos militum confirmavit.
3. Paucis horis omnia consilia nostra hostibus nota erunt.
4. Ducem suos hortantem audivimus.
5. Melius est sapientia quam virtute uti.
6. Cum hostes oppidum occupavissent in agris morati sumus.
7. Haec gens navibus in bello non utitur.
8. Turpissimum erit iam in castris morari.
9. Dux suos hortaturus erat.
10. Numquam urbem vidi in qua moraris.

Exercise 139.

1. Per agros Gallorum iter faciunt.
2. Urbem capiamus quam oppugnamus.
3. In itinere frumentum ad eos ab sociis portabatur.
4. Patris consilio omnia facit.
5. Maturate, milites: urbs nostra ab hostibus capitur.
6 Naves cepimus quas Galli miserant.
7. Audax consilium hostes capiunt.
8. Romani ad agros sociorum iter faciebant.
9. Urbs quam patres nostri servaverunt iam a Gallis capietur.
10. Audacius cape consilium, Labiene: fac in hostes impetum.

Exercise 140.

1. Ne moremur: contendamus in hostes.
2. Castra nostra a Gallis capiebantur.
3. Hoc cum consilium ceperit in castris morabimur.
4. Utilius erit hoc facere quam urbem capere.
5. Cum castra caperentur milites in urbem cucurrerunt.
6. Nos non consilio utemur quod Caesar cepit.
7. Castra Gallorum a nostris capta sunt.
8. Omnia cives faciebant quae dux monuerat.
9. Difficillimum erit nobis per vestros agros iter facere.
10. Cum a duce consilium capiatur concilium convocabimus.

Exercise 141.

1. Quod capis consilium omnes laudabunt.
2. Cum urbs optime munita sit, in ea moremur.
3. Consilium quod ceperam ab omnibus culpabatur.
4. In itinere copias vidimus quas socii nostri miserant.
5. Victus exercitus non hoc consilium capiet.
6. Galli iam per nostros agros iter faciunt.
7. Paucis diebus urbem quam aedificavimus capient.
8. Cives id quod monuisti faciunt.
9. Pessimum cum capiant consilium ne eos timeamus.
10. Bellum parantes idem ipsi fecerunt.

Exercise 142.

1. Volebamus ipsi idem facere.
2. Omnes poterant regem videre cives hortantem.
3. Grave onus pueri non poterant portare.
4. Monitus a patre volebat in urbe morari.
5 Dux non potest maiores copias ad socios mittere.
6. Cives urbem quam amabant servare non poterant.
7. Omnes pro patria pugnare possumus.
8. Equites non poterunt equis uti.
9. Non potuit ante noctem suos reducere.
10. Virtutem militum volumus laudare.

Exercise 143.

1. Non poteramus multos dies Athenis morari.
2. Cum Galli agros nostros vastent non potest obsides liberare.
3. Urbem quam oppugnamus non possumus capere.
4. Volebant ipsum ducem videre.
5. Non poterimus per hanc terram iter facere.
6. Barbari voluerant castra nostra oppugnare.
7. Flumine impediti non potuerunt impetum nostrum sustinere.
8. Non poterunt his telis in bello uti.
9. Quinta legio non potuit equites Gallorum superare.
10. Non potest omnia quae vult facere.

Exercise 144.

1. Adventu Caesaris territi barbari non poterant arma capere
2. Consilium quod monuisti capere non possumus.
3. Non possumus hoc oppidum alto aggere munire.
4. Vult ipse bellum gerere.
5. Non poterant consilium sui ducis neglegere.
6. Volebat ante pugnam milites hortari.
7. Omnes volumus a Romanis regi.
8. Illa pars urbis non poterat ab hostibus capi.
9. Cum pugnare non possent in castris morati sunt.
10. Cum regem videre vellet se celavit.

Exercise 145.

1. Malumus vulnerari quam vinci.
2. Vulneratum militem necare noluit.
3. Nonvult Romam iter facere.
4. Virtute malunt hostes vincere.
5. Nolebat a malo moneri.
6. Volebant ab omnibus timeri.
7. Mavult in nostris agris bellum gerere.
8. Acrem hostium impetum noluerunt sustinere.
9. Non poterant fortius quam hostes pugnare.
10. Melius quam vestrum consilium capere possumus.

Exercise 146.

1. Noluimus verba regis audire.
2. Non poterunt multos dies Carthagine morari.
3. Caesar nolebat ante noctem suos reducere.
4. Omnes laudari quam culpari malunt.
5. Puer cum vulneratus esset celerrime non poterat currere.
6. Cum terra marique bellum geratur periculum non potest vitari.
7. Noli huius verbis perturbari.
8. Nolent legionem Romanam oppugnare.
9. Hostes, ad urbem iter facientes, videre non poteramus.
10. Haec civitas noluit frumentum ad Caesarem mittere.

Exercise 147.

1. Tantum numerum equitum non possumus sustinere.
2. Urbs non poterat tribus diebus muniri.
3. Milites a te duci malunt quam a me.
4. Nolebat multos dies in eadem urbe morari.
5. Milites hortati concilium convocavimus civium.
6. In silva celati non poterant hostes videre.
7. Noli hominem laudare qui se laudat.
8. Cum pugnare mallet ad exercitum missus est.
9. Facillimum erit tutius capere consilium.
10. Noli verba ipsius dei neglegere.

Exercise 148.

1. Nolebamus tecum ad urbem ire.
2. Pauci milites ex oppido ierant.
3. Omnia fert fortissime.
4. Caesar constituit sociis nostris auxilium mittere.
5. Quinque diebus Romam ibimus.
6. Cum manere constituisset ire noluit.
7. Multos dies cives pericula belli ferebant.
8. Omnes boni vinci quam hoc consilium capere malunt.
9. Ad Galliam cum Caesare ivit.
10. Cum hostes socios nostros oppugnent eamus.

Exercise 149.

1. *Ad castra mecum duabus horis ibis.*
2. *Cum illi ire nollent, nos constituimus manere.*
3. Nolite in urbe concilium convocare.
4. Ducem ad bellum euntem vidimus.
5. Suos hortatus Romam ivit.
6. Cum non possint patriam liberare ad Galliam ibunt.
7. Milites peiora in bello tulerant.
8. Ad urbem eunt quam semper voluerunt videre.
9. Eant: non poterunt consilium nostrum impedire.
10. Cum nobiscum non iisset non captus est.

Exercise 150.

1. Omnia pericula a bonis fortiter feruntur.
2. Dux vulneratus ad castra portatus est.
3. Haec civitas constituerat ad hostes nostros auxilium mittere.
4. Melius est periculum ferre quam socios neglegere.
5. Cum ille nobiscum iret navigare non poteramus.
6. Regem suum necare constituerunt.
7. Laudem huius hominis non possumus ferre.
8. Cum pugnare constituerint ad castra eunt.
9. Noli equites dextro cornu collocare.
10. Numquam oppidum ad quod ibamus videram.

Exercise 151.

1. Puer iam sapientior fit.
2. Cum numquam victus esset vir egregius habebatur.
3. Audacior quam frater videtur.
4. Castra eorum minora quam nostra videbantur.
5. Captivi miserrimi videbantur.
6. Volumus consilio sapientium regi.
7. Haec urbs pulcherrima nobis visa est.
8. Nolebamus huius gentis socii fieri.
9. Sapientior quam pater fias.
10. Virtutem egregiam decimae legionis omnes laudabant.

Exercise 152.

1. *Mores patrum (nostrorum) optimi fuisse videntur.*
2. *Non potes sapientior quam frater fieri.*
3. Mavult fortis quam bonus haberi.
4. Imperator factus optime nos monebat.
5. Hostes contra nos iter facientes nihil impedire potest.
6. Melior quam pater videtur.
7. Cum imperator non posset fieri Romae mansit.
8. Illorum agri quam nostri latiores videntur.
9. Videtur constituisse nobiscum ire.
10. Cum in Gallia bene pugnavisset utilis civitati habebatur.

Exercise 153.

1. Dei videntur nostra consilia impedivisse.
2. Naves maximae barbaris videbantur.
3. Cum imperator esse non posset Carthagine manere maluit.
4. His telis in omnibus pugnis uti videntur.
5. Fortissimus imperator ab omnibus haberis.
6. Paucos annos Athenis moratus sapientior factus est.
7. Cum Gallos vicerit vir magnus habetur.
8. Qui consilium sapientium neglegit, is numquam ipse fit sapiens.
9. Cum civitati utilis haberetur non damnatus est.
10. Pater tuus ab omnibus sapientissimus habebatur.

Exercise 154.

1. Hoc anno populus Cottam consulem creabit.
2. In illa urbe magistratus non a populo creantur.
3. Eos qui patriam liberant bonos nomino.
4. Cum utilis civitati haberetur eum consulem creaverunt.
5. Imperatorem qui victus est felicem non possumus nominare.
6. Malo consul populi Romani esse quam dux exercitus.
7. Cum semper nos bene monuerit sapientem eum nominamus.
8. Populus non te magistratum creabit.
9. Ab omnibus qui eum viderunt sapiens nominatur.
10. Cum consul creatus esset ad urbem ire constituit.

Exercise 155.

1. Cives Romani nolebant Caesarem regem nominare.
2. Sapientior quam pater videbatur.
3. A magistratu damnatus non poterat Romae manere.
4. Vult a civibus consul creari.
5. Populus Romanus constituit te imperatorem nominare.
6. Non audent cives eum consulem creare.
7. Cum Caesarem imperatorem creaverimus civitas tuta erit.
8. Cum multa pericula tulisset fortis putabatur.
9. Non possumus eum damnare quem populus Romanus magistratum creavit.
10. Ne audeant me turpem nominare.

Exercise 156.

1. Cum omnia pro patria ferat bonum eum nominamus.
2. Non ausi sumus frumentum ad exercitum Romanum mittere.
3. Cum omnia facere posset vir egregius videbatur.
4. Numquam ausus est concilium civium convocare.
5. Cum consul creari nollet ab omnibus laudabatur.
6. Clamoribus eorum territus ad magistratus cucurrit.
7. Cum flumine impediremur ire non ausi sumus.
8. Cum civitati utilis videretur consul creatus est.
9. Captivi quos damnavimus a magistratu liberabuntur.
10. Hostes legionem Romanam oppugnare non ausi sunt.

Exercise 157.

1. Quis ausus est hoc consilium capere?
2. Quid Romae poterimus facere?
3. Cur obsides quos misimus liberaverunt?
4. Quis hoc anno consul creabitur?
5. Quid in illa parte urbis vidisti?
6. Cur haec cohors in castra reducta est?
7. Quis nonvult pro patria pericula ferre?
8. Cur consules illo anno Romae non creati sunt?
9. A quibus agri sociorum nostrorum vastati sunt?
10. Cui dux vester hanc victoriam nuntiavit?

Exercise 158.

1. Quid facitis? Urbs ab hostibus capitur.
2. Cur equites dextro cornu collocavisti?
3. Nonne milites Romanos naves aedificantes vidisti?
4. Num imperatorem nostrum fortem habes?
5. Idne fecisti quod pater monuit?
6. Nonne imperator suos hortatus est?
7. Semper amicus populi Romani habeberis.
8. Nonne haec gens ad exercitum nostrum frumentum mittere potest?
9. Num vult eos quos damnavimus liberare?
10. Multosne dies Romae moraberis?

Exercise 159.

1. Num magnum numerum navium habere civitati utile est?
2. Nonne laus omnibus grata est?
3. Num ausi sunt legionem Romanam oppugnare?
4. Clamoresne civium a rege audientur?
5. Num consilium capies quod ab omnibus culpatur?
6. Nonne verba patris audivisti?
7. Cur consilium sapientissimorum neglexisti?
8. Quis volet Carthagine manere?
9. Quid ad patrem misisti?
10. Cur ei quos vicimus iterum pugnant?

Exercise 160.

1. Et ego et tu cum exercitu ad Galliam ibimus.
2. Urbs Roma a Gallis capta est.
3. Caesar consul ad nostram urbem veniet.
4. Legiones Romanas habebitis, magnum praesidium.
5. Tu et filius tuus ab omnibus civibus culpabamini.
6. Roma, urbs maxima Italiae, ab hostibus capietur.
7. Ego et tu non possumus ad milites vulneratos auxilium ferre.
8. Nonne ad urbem Athenas ibunt?
9. Quis potest acrem impetum nostrorum sustinere?
10. Magna et sapientia et opibus multos annos regnum obtinebit.

Exercise 161.

1. Tu et ille nobiscum ire nolebatis.
2. *Quid Cotta, civis Romanus,* pro nobis facere poterit?
3. Pater eius et mater Romae morari non ausi sunt.
4. Oppidum Verona a Gallis oppugnatur.
5. Ego et ille Athenis Romam veniebamus.
6. Ego et Cotta victis sociis auxilium feremus.
7. Cur non me populi Romani amicum habebas?
8. Num omnibus telis quae portas uteris?
9. Tu et amicus tuus consilium patris tui neglexistis.
10. Cum ad nos venisset, non tecum ire ausi sumus.

Exercise 162.

1. Vidistine amicum tuum ad urbem venientem?
2. Cum ego et tu condemnati simus necabimur.
3. Tres dies in oppido Verona moratus ad nos venit.
4. Tu et Caesar multa bella gessistis.
5. Filius eius magna et virtute et opibus regno potitus erat.
6. Pater tuus et mater damnatum captivum ausi sunt liberare.
7. Consul creatus paucis verbis cives hortatus est.
8. Num haec civitas ad oppidum Veronam ausa est frumentum mittere?
9. Ego et tu concilium omnium civium convocabimus.
10. Cur tu, consul Romanus, contra nos venisti qui socii habemur?

Exercise 163.

1. Magistratus creatus me sententiam rogavit.
2. Cum in urbe morari vellet ad consulem ivit.
3. Omnia eos ipsi doceamus.
4. Cur non patrem sententiam rogavisti?
5. Quis tantum equitum numerum ad oppidum Veronam misit?
6. Nonne pater tuus, omnium sapientissimus, hoc te docuit?
7. Ad urbem euntem eum sententiam rogavi.
8. Noli nobiscum venire: tutius erit Romae manere.
9. Britanni his telis in omnibus pugnis utebantur.
10. Obsides quos miseramus quinque dies in castris tenebantur.

Exercise 164.

1. Imperator cuius exercitus nos vicit consul creatus est.
2. Romam missus victoriam magistratui nuntiavit.
3. Non poteris me multa docere : a patre *doctus sum.*
4. Audacissimi militum adventu ipsius imperatoris territi sunt.
5. Facilius est pueros litteras docere quam bellum gerere.
6. Nonne fortissimi Gallorum contra legiones nostras pugnant?
7. Multos annos bellum contra Britannos gestum est.
8. Hoc omnium itinerum difficillimum erat.
9. Cum consul creatus sim tecum ire non potero.
10. Victis Romanis auxilium tulimus.

Exercise 165.

1. Roma ibant ad urbem in qua captivi erant.
2. Ego et tu puerum litteras docebimus.
3. Maxima pars huius urbis alto aggere munita est.
4. Melius est hostes vicisse quam pueros litteras docuisse.
5. Nonne vulnerati a nobis ad castra portati sunt?
6. Fortissimi militum scutis uti noluerunt.
7. Multos annos regnum Britannorum obtinebat.
8. Pater meus et mater ab hoc rege necati sunt.
9. Cives non ausi sunt hunc magistratum creare.
10. Nolite imperatorem culpare; illam partem oppidi non poterat tenere.

Exercise 166.

1. Socii nolebant nostro imperatori parere.
2. Parvus numerus Gallorum illo tempore Romanis serviebat.
3. Nonne mater mea tuam sororem litteras docuit?
4. Cum ego et tu consuli paruerimus liberabimur.
5. Inter castra et flumen erat oppidum Verona.
6. Melius erit duci nostro parere quam regnum occupare.
7. Frater tuus et soror non ausi sunt Romam venire.
8. Consilio eorum qui nos hortantur cedamus.
9. Sunt huic puero frater et soror.
10. Nonne melius est Romanis servire quam hoc facere?

Exercise 167.

1. Magistratus creatus noluit patri parere.
2. Quis vulneratis militibus auxilium feret?
3. Egregia virtute audacissimam omnis Galliae gentem vicit.
4. Nolite hostibus quos patres nostri vicerunt cedere.
5. Cum nobis servirent Gallis auxilium ferre non poterant.
6. Ego et tu telis non possumus uti quibus Britanni utuntur.
7. Inter Romanos et Gallos bellum gerebatur.
8. Num frater tuus sapientissimus habetur?
9. Cum patri pareat bonus puer habetur.
10. Ili quibus cedere vultis saepe victi sunt.

Exercise 168.

1. Ne victis hostibus cedamus.
2. Vidistine eum ad castra arma ferentem?
3. Rex opibus non bene utitur.
4. Cives huius civitatis Romanis serviebant.
5. Eos qui deis parent amicos patriae habemus.
6. Nos qui multa bella gessimus non vobis cedemus.
7. Pessimi civium regibus servire volebant.
8. Quid Romae facies? Poterisne consulem videre?
9. Est ei frater qui consul creabitur.
10. Inter vestram patriam et nostram latum mare est.

Exercise 169.

1. Pater eius regnum obtinet quo per opes potitus est.
2. Cives quos vicimus fame pereunt.
3. Libro utamur quem pater tuus misit.
4. Noli me sententiam rogare.
5. Quis sine sapientia potest populum bene regere?
6. Ei qui nobis iam parent non audebunt pugnare.
7. Filios doceamus telis uti.
8. Fame perire melius est quam regi servire.
9. Ego et tu paucis diebus ad urbem redibimus.
10. Quis Carthagine morari mavult quam Italiam videre?

Exercise 170.

1. Ad urbem redeamus per hos agros.
2. Sine auxilio sociorum non poteris barbaros vincere.
3. Decem dies Romae morati iam ad Galliam redeunt.
4. Urbem capiemus et regno potiemur.
5. Turpius est cedere quam vinci.
6. Sine patris auxilio non poterat fratrem docere.
7. Vidistine exercitum ad castra redeuntem?
8. Paucis diebus venient et captivos liberabunt.
9. Cape hunc librum: bene eo utere.
10. Audacissimi militum perire malunt quam cedere.

Exercise 171.

1. Cur cives fame pereunt? Concilium convocemus.
2. Rex cui paremus pessimus omnium hominum habetur
3. Tu et pater tuus decimo die redibitis.
4. Quinta legio cum eo ad castra redibat.
5. Non ausi sumus ad patrem sine filio redire.
6. Haec gens numquam exercitui Romano cesserat.
7. Urbe quam oppugnabant potiti sunt.
8. Magistratui parere quem ipsi creavimus non turpe est.
9. Semper sibi sapientissimus hominum videbatur.
10. Cum cohors non redierit fame peribimus.

Exercise 172.

1. Librum quem misisti sorori meae dedi.
2. Nolite eos adiuvare qui urbem nostram deleverunt.
3. Cum tres horas sub muro stetisset, omnia vidit.
4. Numerus militum et navium augeatur.
5. Da mihi librum: non potes eo uti.
6. Copiae quas misistis ab hostibus deletae sunt.
7. Numerum navium hoc anno auximus.
8. Quis tibi libros dedit quibus iam uteris?
9. Fratremne consilio tuo adiuvisti?
10. Illane pars urbis deleta est?

Exercise 173.

1. Nonne barbari acerrime pugnabant?
2. Ego et tu Caesari consilium dedimus.
3. Nonne frater tuus optime bellum gessit?
4. Nolite eis qui Romanis parent auxilium ferre.
5. Nonne sapientissimum eum putas?
6. Quid militi qui victoriam nuntiavit dedisti?
7. Dei eos adiuvant qui omnia audent.
8. Quod non vidi, id non possum laudare.
9. Mavult vinci quam numerum navium augere.
10. Adiuvate nos, Romani; cives nostri fame pereunt.

Exercise 174.

1. Ei quibus hoc consilium dedisti redeunt.
2. Cum cives delevisset regno potitus est.
3. Paucis diebus Cotta, dux exercitus Romani, veniet.
4. Cum urbs deleta esset non poterant nos adiuvare.
5. A magnis copiis Gallorum in itinere oppugnati sunt.
6. Milites hortatus ad urbem rediit.
7. Nihil gratius est quam amicos adiuvare.
8. Id quod me docusiti utilissimum erit.
9. Numerus civium Romanorum iam auctus est.
10. Frumentum militibus dedimus qui fame peribant.

Exercise 175.

1. Milites qui cum Labieno venerant hoc nobis dixerunt.
2. Caesar cum omni exercitu discessit.
3. Frumentum quod misistis non acceperunt.
4. Cum nihil nobis dixerint ad consulem eamus.
5. Hoc ab exploratoribus cognovimus quos in agros misimus.
6. Non in urbem quae ab Romanis tenetur nos recipiemus.
7. Obsidesne accepistis quos misimus?
8. Copias nostras cum exercitu Labieni coniungamus.
9. Ego et tu ad Italiam discedemus.
10. Hoc per exploratores ab Caesare missos cognitum est.

Exercise 176.

1. Nolite in patriam nostram vos recipere: amici populi Romani sumus.
2. Multa de Gallis per exploratores cognovimus.
3. Cum multa bella feliciter gessisset se recipere nolebat.
4. In urbem se receperunt quam ab hostibus liberaverant.
5. Caesar ab hac civitate obsides non acceperat.
6. Romani qui nos oppugnabant discesserunt.
7. Labienus (cum) parvo praesidio hunc locum tenebat.
8. Cum nobis frumentum dedissent urbem eorum nolebamus delere.
9. Quis patri tuo hoc dixit? Tene culpavit?
10. Ab hoc loco ad mare iter fecimus.

Exercise 177.

1. Ego et tu ad hunc locum nos recipiemus.
2. Eodem itinere ad hunc locum redibamus.
3. Multos dies Romae moratus discedere volebat.
4. Ei in castra redeunti victoriam nuntiavimus.
5. Cum hoc consilium capiant discedamus.
6. Ego et tu parvo praesidio hunc locum tenere poterimus.
7. Multum civibus dederunt qui fame pereunt.
8. Cum socii non venerint Caesar castra movit.
9. Non possumus ab eo qui urbem delevit consilium accipere.
10. Ad flumen quod inter urbem et castra est nos recipiamus.

Exercise 178.

1. Civibus parcemus cum frumentum nobis dederint.
2. Hostes quos oppugnaveramus pepulimus.
3. Nolite ad castra fugere: socii veniunt.
4. Captivos in urbe relinquamus.
5. Oppidum quod Galli oppugnabant cives defendebant.
6. Omnia telorum genera militibus Romanis nota erant.
7. Mos erat Romanorum victis hostibus parcere.
8. Exercitum quem misimus pepulerunt.
9. Haec loca per exploratores nobis nota sunt.
10. Sociis credimus qui semper nos adjuverunt.

Exercise 179.

1. Nonne copiae quas misimus pulsae sunt?
2. Noli ad urbem redire ex qua discessisti.
3. Cur fugiunt? Castra non capta sunt.
4. Ego et tu semper victis pepercimus.
5. Hoc per exploratores ab imperatore cognitum est.
6. Mihi credidit: cur tibi non credit?
7. Captivi qui in urbe relicti sunt miserrimi videntur.
8. Fugientes milites in castra accepimus.
9. Oppidum quod oppugnamus non possunt defendere.
10. Cum imperator rediisset non fugere audebamus.

Exercise 180.

1. Ante noctem redeamus: iter difficillimum est.
2. Gravissima tela in castris reliquerunt.
3. Cum a consule venisset ei credidimus.
4. Haec loca hostibus quos oppugnamus nota sunt.
5. Cum vocem imperatoris audire possemus, non fugere audebamus.
6. Caesar ante quintam horam diei castra movebit.
7. Urbs capta est: hostes fugiunt.
8. In urbe relictus non poterat arma ferre.
9. Turpe est fugienti hosti non parcere.
10. Cum hoc dicas redire volumus.

Exercise 181.

1. Hostes exercitum Romanum sequebantur.
2. Paucis horis proficiscemur.
3. Complures dies agmen nostrum insecuti ad urbem suam redierunt.
4. Cum eo profecti non poteramus eum relinquere.
5. Romani propter virtutem ab omnibus laudati sunt.
6. Melius est mori quam ab hostibus capi.
7. In hac urbe homines fame moriuntur.
8. Hostes faciliore itinere sequuntur.
9. Noli hoc illis dicere: iam id sciunt.
10. In itinere equites eorum redeuntes vidimus.

Exercise 182.

1. Multa illo die ab civibus facta sunt.
2. Frater eius et soror Romae mortui sunt.
3. Complures militum in castris relicti sunt.
4. Ego et tu tribus diebus Romam proficiscemur.
5. Legio quae ad nos missa est discessit.
6. Post pugnam Caesar castra movit.
7. Complures dies secuti ad flumen venimus.
8. Exercitus cum imperatore quem creavimus profectus est.
9. Galli agmen nostrum complures dies sequentur.
10. Cum sagitta vulneratus sit paucis horis morietur.

Exercise 183.

1. In oppido relicti captivi fame mortui sunt.
2. Nostri in hostes se recipientes impetum fecerunt.
3. Nihil turpius esse potest quam morientem vulnerare.
4. Militibus qui nos sequuntur non parcemus.
5. Tu et frater tuus hostes fugientes non secuti estis.
6. Num ei qui hoc dixit credis?
7. Complures Gallorum in castra pepulimus.
8. Nonne semper nos Romani victis hostibus parcimus?
9. Facillimum erit eos insequi se recipientes.
10. Milites qui iam proficiscuntur sequemur.

Exercise 184.

1. Nautae Romani naves suas relinquere noluerunt.
2. Hoc sermone metus civium auctus est.
3. Multae arbores et pulcherrimi flores in hoc loco erant.
4. Ossa militum vidimus qui in illo bello necati erant.
5. Audacia ora hostium nostros terruerunt.
6. Hae lintres quam Gallorum minores sunt.
7. Non audebitis tantam multitudinem insequi.
8. In perturbatos ordines Romanorum impetum faciamus.
9. Quies militibus ab imperatore data est.
10. Caesar hac oratione milites hortatus est.

Exercise 185.

1. Milites ab civitate hanc mercedem accipient.
2. Multae lintres naves nostras sequebantur.
3. Pes equi sagitta vulneratus erat.
4. Sermo tuus ab imperatore auditus erat.
5. Militibus qui nocte profecti erant quies erat grata.
6. Post hanc orationem nolebant ei parcere.
7. Os eius iaculo vulneratum erat.
8. Eis qui oppidum defenderunt merces data est.
9. Hi nautae nobis paucas lintres dederunt.
10. Nonne hanc arborem et hos flores vidisti?

Exercise 186.

1. Cui mercedem dedisti?
2. Noli hanc multitudinem civium sequi.
3. Haec arbor in agro a patre meo relicta est.
4. Perturbati ordines hostium non poterant impetum nostrum sustinere.
5. Oratio mea facillime ab omnibus audita est.
6. Ne eis mercedem demus quam non audebunt accipere.
7. Multo labore omnes possumus opibus potiri.
8. Non poteramus ora militum videre.
9. Quid ei qui laborem nostrum auxit dixisti?
10. Omnes qui orationem tuam audiverunt eam laudabant.

Exercise 187.

1 Illa aestate magnam cladem in Italia accepimus.
2. Salutem tuam neglegere non ausi sumus.
3. Paucae lintres classem nostram sequebantur.
4. Hic mons a peditibus nostris occupatus erat.
5. Haec lex semper in civitate nostra neglecta est.
6. Magnum exercitum in fines vestros ducemus.
7. Hac hieme multi in urbe fame morientur.
8. Tres dies classem nostram secuti Athenas navigaverunt.
9. In hac valle plurimae sunt arbores et pulcherrimi flores.
10. Pons multo labore a militibus factus est.

Exercise 188.

1. Ne hanc pacem accipiamus, cives.
2. Multi in hac valle sunt greges.
3. Quis audebit hanc cladem regi nuntiare?
4. Nolite salutem nostram neglegere: fame morimur.
5. Hac fraude magnis opibus potitus est.
6. Exercitus noster magnam cladem accepit: urbem defendamus.
7. Illa aestate Roma profectus in fines nostros contendit.
8. Eis qui classem nostram servaverant haec merces data est.
9. Greges tui ab omnibus qui eos viderant laudati sunt.
10. In hoc colle aciem hostium instructam vidimus.

Exercise 189.

1. Illa hieme cives fame peribant.
2. Hac pace urbs servata est.
3. Non audebamus ex eo monte discedere prope quem castra posueramus.
4. Hac fraude magna mercede potitus est.
5. Cum hanc cladem acceperimus ne Romam redeamus.
6. Ex castris profecti ad hunc montem venimus.
7. In hoc colle multae sunt arbores sub quibus nos celare poterimus.
8. Hae leges civitati nostrae utilissimae erunt.
9. Facillimum erit hac fraude opibus potiri.
10. Hic mons a militibus quos miseramus occupatus erat.

Exercise 190.

1. In hac terra non multa animalia vidimus.
2. Haec retia nautis utilissima erunt.
3. Constituimus in hoc portu parvam classem relinquere.
4. Poema tuum ab omnibus amicis tuis laudabitur.
5. Genua horum animalium minima sunt.
6. Parva manus militum ad hunc collem profecta est.
7. Nomen tuum ab hostibus civitatis nostrae timetur.
8. Fulgura barbaros quibuscum pugnabamus terruerunt.
9. Haec calcaria in castris ab equitibus relicta sunt.
10. Frumentum et lac ab his barbaris accepimus.

Exercise 191.

1. Ne corpora eorum qui pro patria mortui sunt in navibus relinquamus.
2. Haec domus ab Romanis qui patres nostros vicerunt aedificata est.
3. Caput eius sagitta vulneratum est.
4. Sub hac quercu stat domus in qua litteras me docuisti.
5. In his silvis multa animalia vidimus.
6. A quo nomen imperatoris cognovisti?
7. In hac valle parva domus stetit et paucae arbores.
8. Caesar constituit hunc montem ante noctem occupare.
9. Parva manus Romanorum contra magnam Gallorum multitudinem pugnabat.
10. Constituimus inter flumen et hunc collem castra ponere.

Exercise 192.

1. Nonne parva manus nostrorum magnam hostium multitudinem pepulit?
2. Haec domus prope montem stat ad quem venimus.
3. Haec merces consuli qui urbem nostram defendit data est.
4. Hostes vicimus: naves ad portum redeunt.
5. Sub hoc colle vallis est in qua multos flores et arbores vidimus.
6. Os eius mihi notum est: nomen non poteram cognoscere.
7. Haec animalia parvos pedes, magna capita habent.
8. Ab hostibus pulsi non ausi sunt Romam redire.
9. Caesar in hac valle castra ponere non audebat.
10. Ille portus non multas naves capiet.

LATIN-ENGLISH EXERCISES

I.

1. He (she) will love *or* will be loving.
2. He (she) works *or* is working.
3. They love *or* are loving.
4. I shall hasten *or* shall be hastening.
5. We shall fight *or* shall be fighting.
6. He (she) hastens *or* is hastening.
7. They will love *or* will be loving.
8. He (she) will hasten *or* will be hastening.
9. You will fight *or* will be fighting.
10. You work *or* are working.

II.

1. He (she) will wander *or* will be wandering.
2. He (she) loved.
3. We fought.
4. I worked.
5. They wandered.
6. They will fight *or* will be fighting.
7. You hastened.
8. You wandered.
9. We hastened.
10. You loved.

III.

1. He (she) was hastening.
2. I worked.
3. They were fighting.
4. He (she) hastened.
5. I was wandering.
6. We were loving.
7. You will hasten *or* will be hastening.
8. We were wandering.
9. They worked.
10. You were fighting.

IV.

1. He (she) had fought.
2. We had hastened.
3. We hastened *or* have hastened.
4. He (she) will sail *or* will be sailing.
5. He (she) worked *or* has worked.
6. He (she) had worked.
7. I had fought.
8. You had sailed.
9. You hastened *or* have hastened.
10. You had fought.

V.

1. We shall have hastened.
2. We had hastened.
3. You will have wandered.
4. He (she) sailed *or* has sailed.
5. He (she) will have sailed.
6. I fought *or* have fought.
7. You wandered *or* have wandered.
8. We had sailed.
9. We fought *or* have fought.
10. We shall have fought.

VI.

1. I shall have attacked the Belgians.
2. The Belgians (have) attacked (our) forces.
3. The Belgians will love their country.
4. You had reported the battle.
5. Cotta will have reported the victory.
6. The Belgians were reporting the battle.
7. Cotta was hastening.
8. Cotta is attacking the Belgians.
9. The Belgians love their country.
10. The Belgians will have attacked Cotta.

VII.

1. You will attack the forces of the Belgians.
2. The Belgians loved victory.
3. We had attacked the forces of the Belgians.
4. The Belgians (have) wounded Cotta with an arrow.
5. He had attacked the forces of the Belgians.
6. They had wounded the Belgians with arrows.
7. He will report the victory of the Belgians.
8. He (has) reported the victory to the Belgians.
9. The Belgians (have) saved their country by wisdom.
10. We shall report the victory to the Belgians.

VIII.

1. The barbarians love their country.
2. The barbarians do not like Marcus.
3. They had wounded Labienus with an arrow.
4. Labienus does not like the barbarians.
5. The Romans loved Labienus.
6. The Romans and the barbarians will fight.
7. The Romans will have overcome the barbarians.
8. They wound the horses of the barbarians with arrows.
9. The Romans defeat (are defeating) the barbarians.
10. They will report the victory of the Romans.

IX.

1. The barbarians will avoid the danger.
2. They will wound the Romans with (their) weapons.
3. We overcame (have overcome) the barbarians by stratagem.
4. The Romans were preparing war.
5. You (have) wounded the horse with (your) weapon.
6. Labienus (has) attacked the town.
7. He (has) saved the camp by stratagem.
8. The Romans will defeat the barbarians by stratagem.
9. The barbarians (have) attacked the camp.
10. The barbarians were preparing war.

X.

1. You (have) wounded the boy with a weapon.
2. The boys were avoiding the weapons of the barbarians.
3. You had laid waste the fields of the Gauls.
4. He had wounded the boy's horse with an arrow.
5. The Gauls were laying waste the fields of the Romans
6. The Gauls will avoid the dangers of war.
7. You will not defeat the Gauls, Labienus.
8. Our men had attacked the towns of the Gauls.
9. The boys loved Labienus.
10. Boys love their country.

XI.

1. Great dangers frighten little boys.
2. Boys fear great dangers.
3. The Belgians had not great wisdom.
4. Boys like good horses.
5. You will have avoided, Labienus, the great dangers of war.
6. Good men do not love battles.
7. The little boys were wandering.
8. Our men had not large arrows.
9. I fear the risks of war.
10. The Gauls had small towns.

XII.

1. They (have) terrified the wretched prisoners.
2. He will not have feared great dangers.
3. The barbarians are frightening the unhappy boys.
4. He was laying waste the fields of the wretched Gauls.
5. Our men had terrified the barbarians.
6. The Gauls had beautiful towns.
7. Our men had large shields.
8. The Belgians had terrified our men with their arrows.
9. The horses were afraid of the weapons of the Gauls.
10. The unhappy boys are working.

XIII.

1. Labienus was leading the forces of the Romans.
2. You will rule many beautiful lands.
3. He (has) neglected the plans of Cotta.
4. He (has) avoided the many risks of war.
5. The unhappy captives had not arms.
6. He does not neglect the advice of good men.
7. He will lead small forces of the barbarians.
8. Little boys do not have arms.
9. He overcame (has overcome) great dangers by great wisdom.
10. He had laid waste many towns of the Gauls.

XIV.

1. The general had led the Roman forces into the camp.
2. He will have led the Roman soldiers into the town.
3. They (have) reported the victory of the Romans to the general.
4. The Roman soldiers were preparing their arms.
5. He will have ruled his country by good advice.
6. We shall report the general's victory to the soldiers.
7. The Roman cavalry (have) defeated the barbarians.
8. He had not neglected the general's advice.
9. They will lead the cavalry into the camp.
10. The leader (has) saved his soldiers by stratagem.

XV.

1. The general heard the soldiers' shouts.
2. The Romans are fortifying the town with a rampart.
3. He will hear the loud cries of the citizens.
4. Labienus led the cavalry against the rampart.
5. *The Belgians were fortifying the camp with ramparts.*
6. *The Romans heard the cries of the unhappy citizens.*
7. We attacked the enemy's camp with our weapons.
8. The unhappy boys heard the shouts of the barbarians.
9. The enemy (have) fortified the towns with ramparts.
10. The leaders of the barbarians will attack the Roman camp.

XVI.

1. We shall not fear the huge forces of the barbarians.
2. The Gauls had fortified all their towns.
3. All had heard the shouts of the enemy.
4. They will have fortified all the towns with ramparts.
5. The Gauls (have) fortified the town with a huge rampart.
6. You will have heard the cries of the unhappy citizens.
7. The cavalry will attack the huge forces of the Gauls.
8. You had heard the loud cries of the soldiers.
9. The general will lead all the forces into the city.
10. All the barbarians had huge arms.

XVII.

1. The general is loved by the Roman soldiers.
2. The town was (has been) attacked by the cavalry.
3. The victory was (has been) reported to the leader by boys.
4. The Gauls will be defeated by the Roman forces.
5. Few heard the cry of the prisoner.
6. All barbarians fear the Roman general.
7. Many victories will be announced to the Romans.
8. You will be wounded by the weapons of the Gauls.
9. Many burdens were being carried by the prisoners.
10. He had led a few horsemen into the town.

XVIII.

1. Many citizens will have been wounded by the barbarians' weapons.
2. All the towns of the Gauls had been laid waste.
3. The victory will have been reported by the cavalry.
4. We had been saved by the general's stratagem.
5. The wretched prisoners were carrying huge burdens.
6. The city had been saved by the cries of the boys.
7. The infantry attacked the town with their weapons.
8. The general will lead large forces of infantry into the city.
9. All dangers had been avoided by the cavalry.
10. A good leader is not afraid of the shouts of the enemy.

XIX.

1. The great forces of the barbarians are not feared by our men.
2. Our men will not be frightened by the enemy's shouts.
3. You are not frightened by the dangers of war.
4. The city was being held by Labienus.
5. Part of the soldiers had already seized the city.
6. The Roman people is feared.
7. Part of the enemy we frightened, part we defeated.
8. The general had already led the soldiers into the camp.
9. The town will be held by our men.
10. The barbarians were terrified by the weapons of our men.

XX.

1. The boy will have been advised by his father.
2. We overcame the barbarians by land and by sea.
3. The son and the father were hastening into the camp.
4. You will not have been frightened, my son, by the dangers of war.
5. Labienus had been warned by the general.
6. The Gauls were being overcome by land and by sea.
7. Part of the infantry was holding the city.
8. Our men were carrying great burdens.
9. The infantry had not been frightened by the danger.
10. They will not have been terrified by the Roman people.

XXI.

1. The Roman army was withstanding the enemy's attack.
2. The land is being ruled by the counsels of the gods.
3. The prisoners will be led into the town.
4. The citizens withstood the onset of the enemy.
5. Many cities are ruled by the Romans.
6. Roman armies were often led against the barbarians.
7. The Roman general withstood many charges of the Gauls
8. You will be led against the Romans by land and sea.
9. The leader was loved by the whole army.
10. The son is ruled by his father's advice.

XXII.

1. The general drew up the infantry on the right wing.
2. The armies had already been drawn up.
3. The right wing was being held by Labienus.
4. Part of the cavalry has already been drawn up.
5. Many cities feared the Roman armies.
6. Labienus was feared by the whole army.
7. We shall not be terrified by the enemy's onset.
8. The cavalry had been led back into the camp.
9. The army will have been drawn up by the general.
10. Part of the infantry had been led into the city.

XXIII.

1. The shout of the citizens was heard by the king.
2. The town will be fortified by a rampart.
3. The cries of the enemy are being heard by our men.
4. You will not be heard by the Roman soldiers.
5. The boy's cries were being heard by his father.
6. The city will be fortified with many towers.
7. The king had drawn up the cavalry on the right wing.
8. The voices of the soldiers were being heard by the citizens.
9. Many towers have been (were) built by barbarians.
10. The voices of the unhappy citizens will not be heard by the king.

XXIV.

1. The general drew up his army opposite the city.
2. The army was being hindered by many things.
3. The city has been fortified with a wall and a rampart.
4. The line of the enemy was drawn up opposite our men.
5. The boy's shouts had been heard by all.
6. Our men were being terrified by many things.
7. The city had been fortified with great walls.
8. The general's voice will have been heard by all.
9. The Belgians attacked the line of the Romans with their weapons.
10. Part of the city will have been fortified with a rampart.

XXV.

1. The forces of the Gauls were immense.
2. Romans will never fear the enemy.
3. Great was the wisdom of the general.
4. The enemy's towers were small, their walls great.
5. The risks of the war will be great.
6. A Roman army had never been in Gaul.
7. There is a large number of prisoners.
8. We were all in the camp.
9. Barbarians are not always daring.
10. Great will have been the victory of our men.

XXVI.

1. The tower was higher than the wall.
2. The rivers of Gaul are very broad.
3. They were overcoming the barbarians by a most fierce attack
4. The cavalry were braver than the infantry.
5. Nothing is more serious than the danger of war.
6. The burdens of the citizens are very heavy.
7. The barbarians were not braver than the Romans.
8. The plans of the general were most daring.
9. The enemy's forces will be more huge than those of the Romans.
10. The city had been fortified with a very high wall.

XXVII.

1. The advice of Cotta was better than that of the general.
2. It will be a very easy thing for the cavalry.
3. *Their shields were most useful to the Gauls.*
4. The camp of the barbarians was smaller than that of the Romans.
5. Nothing is better than wisdom.
6. Very many (most) of the barbarians had no horses.
7. The greatest plans are often hindered by very little things.
8. Our men fought with less courage.
9. Arms are most useful in war.
10. Boys love very easy things.

XXVIII.

1. Our city was saved by the cavalry.
2. Your cries were being heard by the king.
3. We all love our general.
4. The horsemen were hiding themselves in the woods.
5. Soldiers reported the victory to me.
6. The enemy's leader wounded me with an arrow.
7. His father had often warned him.
8. We shall fortify our city with a rampart and a wall.
9. My father will prevent you.
10. They will announce to you the victory of the cavalry.

XXIX.

1. This burden is heavier than that.
2. They saved this city by their own valour.
3. Nothing is more beautiful than that city.
4. We shall not fear you, Labienus.
5. These burdens were being carried easily by the soldiers.
6. That advice will have been most useful.
7. This land will never be ruled by barbarians.
8. The general had led these men back into the camp.
9. Those men will not neglect this.
10. The walls of this city are very high.

XXX.

1. In the same city were both cavalry and infantry.
2. War was feared by the general himself.
3. He himself had never attacked a larger army.
4. The city itself had been neglected by the soldiers.
5. In the same man were valour and wisdom.
6. These things were being reported to me by the same man.
7. The same leader saved his country.
8. War itself is not feared by our men.
9. The same thing will be reported to you by the soldiers.
10. The general himself praised the soldiers.

XXXI.

1. Our country, which we all love, will never be ruled by barbarians.
2. The horsemen, whom he concealed in a wood, were overcome.
3. The burdens which the soldiers were carrying were very heavy.
4. The soldier who reported the victory was praised.
5. The dangers which we have avoided were very serious.
6. The advice that you gave was very useful.
7. You love your king who overcame the barbarians.
8. That which you fear does not frighten us.
9. The camp which we were attacking was larger than our own.
10. Those things which you have neglected we shall not neglect.

XXXII.

1. The city in which the prisoners were had been well fortified.
2. The Gauls whose valour you praised defeated us.
3. The general whose horse was wounded led his men back.
4. All praised the customs of the Romans.
5. He emboldened the hearts of the soldiers by his arrival.
6. The infantry, whose weapons were wounding us, were placed on the right wing.
7. The enemy by whom we were defeated are laying waste our fields.
8. We do not fear the dangers by which you were being frightened.
9. The Belgians whose attack we were withstanding were feared by all.
10. The customs of men are not always ruled by wisdom.

XXXIII.

1. Three legions were sent into Gaul.
2. Five cohorts were remaining in the camp.
3. He had drawn up four cohorts on the right wing.
4. The citizens were terrified by the arrival of the legions.
5. One legion had laid waste the fields of the Gauls.
6. The city, which we were attacking, had three towers.
7. Six cohorts were placed in the town.
8. They marched from Gaul into Italy.
9. All the cavalry remained in the woods.
10. Caesar sent two legions against the Belgians.

XXXIV.

1. He sailed from Rhodes to Rome with ten ships.
2. All the legions were hastening to Athens.
3. Nothing is more useful at Athens than wisdom.
4. At Rome virtue is praised by all.
5. All the prisoners were sent to Carthage.
6. We shall send three legions to Athens.
7. The citizens themselves saved their own city.
8. They will sail with four ships to Athens.
9. At Rome all were frightened by the arrival of the enemy.
10. At Cadiz our men were fighting bravely with the enemy.

XXXV.

1. On the fifth day the city was attacked by the enemy.
2. The tenth legion was praised by Caesar.
3. This year the Romans sent forces into Gaul.
4. For three hours our men fought bravely with the barbarians.
5. On the same day the king announced the victory to the citizens.
6. My father was at Rome for many years.
7. We remained at Carthage for four years.
8. All the prisoners were set free on that day.
9. Our men withstood the attack of the enemy for six hours.
10. They carried very heavy burdens for many years.

XXXVI.

1. Fight bravely, soldiers: defeat the forces of the enemy.
2. Sail to Italy with all the ships.
3. Announce this battle to the general.
4. Prepare war, citizens: there is great danger.
5. Warn your son: he neglects my advice.
6. Draw up the tenth legion opposite the town.
7. Hear your father's voice: he is always warning you.
8. Hide the arms: the king is in the city.
9. Praise the gods, citizens: the enemy have been defeated.
10. Remain at Rome: we will hasten into Gaul.

XXXVII.

1. Be advised by me: avoid war.
2. Our men fought most bravely with the enemy.
3. Be guided by my advice: great is the number of the enemy.
4. Our men fought more fiercely than the Gauls.
5. With ten soldiers he withstood the attack of the enemy.
6. The third legion very easily defeated the forces of the enemy.
7. Be praised by all: nothing is more pleasant than praise.
8. This nation has never been defeated by the Romans.
9. Love all: be loved by all.
10. The affair was known to few soldiers.

XXXVIII.

1. Caesar's plan will be very useful to the state.
2. Nothing will be more pleasing to us than to conduct the campaign.
3. It will be useful to us to have been at Rome.
4. It is easy to conquer a small number of the enemy.
5. It is a most splendid thing to fight for one's country.
6. It is a bad thing to praise all men.

7. It will be useful to have fortified the city with walls and ramparts.
8. It is a splendid thing to have often conquered the enemy.
9. It was the custom of the Romans never to avoid dangers.
10. The hearts of the soldiers were emboldened by your arrival.

XXXIX.

1. It is a good thing to be praised and loved by good men.
2. It was always our custom not to be terrified by the enemy.
3. It is useful for a state to be ruled by a good king.
4. It will be difficult to be heard by so large a number of citizens.
5. It is easy to be praised by the bad.
6. The leader set free the hostages whom we had sent.
7. This thing, which is already known to a few, will embolden the soldiers' hearts.
8. It will be disgraceful to us to be conquered by a few foot-soldiers.
9. It is a great thing never to have been thrown into confusion by the enemy.
10. It was very useful to the soldiers to have fought with so great an enemy.

XL.

1. The enemy attacked the legion as it was hastening to the city.
2. He was about to set free the wretched captives.
3. They conquered the Romans as they were sailing to Carthage.
4. We prevented the barbarians as they were preparing for war.
5. You heard the boy announcing a victory.
6. We shall not fear the enemy when they prepare for war.
7. While fighting very bravely he was killed by the Gauls.
8. The soldiers while fortifying the camp were attacked by the enemy.
9. He was about to remain at Rome for many days.
10. Our men will not fear the enemy when they make war.

XLI.

1. We overcame the line of the enemy when it was thrown into confusion by the arrival of the cavalry.
2. We shall kill the men who have been condemned.
3. We attacked the city which was fortified by walls.
4. He praised the soldiers and led them back into the camp.
5. He leads out of the battle the horse which had been wounded by a weapon.
6. They ran through fields which had been laid waste by the enemy.
7. He was about to attack a tower which had been seen by the soldiers.
8. We attacked the enemy when they were hindered by very heavy burdens.
9. You will not again see the soldiers who have been sent to the war.
10. We shall not be very greatly frightened by the arrival of these men.

XLII.

1. Let us attack the enemy, let us lay waste the fields.
2. Let us praise the soldiers who saved the city.
3. Since the Gauls are preparing for war, let us prepare for war ourselves.
4. Since they are allies, we will send an army.
5. Since they had fought bravely they were praised by all
6. Since we have no soldiers we shall not make war.
7. Let us not fear the large numbers of the enemy.
8. Let all men praise the valour of our fathers.
9. Let us bravely resist the enemy's attack.
10. Let us build larger ships.

XLIII.

1. Let us conquer the enemy who are conducting a campaign against us.
2. Do not fear these men whom you have often conquered.
3. Let us hear our general's words.
4. Do not neglect your father's advice.
5. Since they have sent corn, we will not lay waste their fields.
6. Since they have fought for many hours, they will be led back into camp.
7. The citizens were afraid since they heard the shouts of the barbarians.
8. Our men were praised by the general, since they had conquered the enemy.
9. The Gauls did not fear our attacks, since they had fortified the city with a wall.
10. Let us not neglect the wounded soldiers.

XLIV.

1. Let us not be overcome now by the same enemies.
2. The Gauls were not preparing for war, since they had been terrified by Caesar's arrival.
3. Since the city had not been attacked the citizens were safe.
4. Since the soldiers' hearts had been emboldened by his arrival, we conquered.
5. Let our country be saved by the valour of the citizens.
6. Let us not be frightened by the danger of war.
7. Since the general has praised him, we will not blame him.
8. He led back the soldiers since they were thrown into confusion by the arrival of the enemy.
9. Since our fields were being laid waste, we had no corn.
10. Let us not summon a meeting of the allies.

XLV.

1. Let help be quickly sent to our allies.
2. Since the city has been fortified by walls, we do not fear the danger.
3. The general led his men from the camp, since the cries of the barbarians were now heard.
4. The ninth legion hastened very quickly to the city.
5. Let the cavalry be drawn up on the right wing.
6. Since my advice has been neglected I shall not advise you again.
7. Since the Gauls were hindered by the river they were defeated by the Romans.
8. Let the city be fortified with ramparts and towers.
9. For five hours our allies withstood the attack of the enemy.
10. Let not the general be prevented by the words of the citizens.

XLVI.

1. Having encouraged the soldiers he hastened to the city.
2. The Gauls do not use these weapons in war.
3. He encouraged the citizens in many meetings.
4. We stayed in this city a few days.
5. Caesar, having encouraged the soldiers, emboldened their hearts for battle.
6. Since we have delayed three days in this land, let us now hasten into Italy.
7. We shall use these weapons in all wars.
8. Let us not stay many hours at Rome.
9. It was the custom of the general to encourage the soldiers before a battle.
10. Having stayed five days in this land we saw many men, many cities.

XLVII.

1. He took the city which was fortified by a high rampart.
2. Let us do what the general advises.
3. They fiercely made an attack on our men.
4. Our cavalry have been captured by the enemy.
5. They were making war in our territories.
6. All will praise what you are doing.
7. Let us march quickly into Italy.
8. The Gauls made an attack on the Romans' line of battle.
9. Since he has been blamed by the general he will not do the same thing again.
10. We shall take the town by our valour.

XLVIII.

1. The soldiers could not hear their general's voice.
2. Being prevented by the river they will not be able to march.
3. He wishes to stay a few days in the camp.
4. We wish to do what you advise.
5. They will all do what you wish.
6. We wished to send corn to the camp.
7. The citizens will wish to fortify the city with walls.
8. We wish to use the customs of our fathers.
9. We cannot praise the plan which you have adopted.
10. Those who were in the city could not avoid danger.

XLIX.

1. They were unwilling to kill the condemned men.
2. I would rather fight than stay in the city.
3. They preferred to use their own weapons rather than yours.
4. They were unwilling to attack the city which was fortified by high walls.
5. They will prefer to conquer by courage rather than by stratagem.
6. Since they were unwilling to kill the hostages they set them free.
7. Do not send help to our enemies.
8. Since they preferred to stay at Rome rather than to conduct a campaign they were blamed by all.
9. You would rather be blamed by this man than praised by that one.
10. Our men wished to attack the enemy when they were thrown into confusion.

L.

1. We wish to endure all the dangers of war.
2. He could not go to the city with me.
3. He will wish to go very quickly from Athens to Rome.
4. He was going through the fields of the Gauls with a large army.
5. Since he was willing to endure everything, he was praised by the general himself.
6. He decided to march into their territory with a few cavalry.
7. They will be able to endure greater dangers than these.
8. Since he was conducting a campaign, he could not go to the city.
9. Since I was in Italy, I saw the soldiers going to the war.
10. We have endured nothing more serious than this.

LI.

1. Caesar was considered a very brave general.
2. The citizens are now becoming wiser.
3. The plan seemed safe to all.
4. To me you seem a distinguished soldier.
5. Nothing seems worse than this plan.
6. You will become a very great general in a few years.
7. Since you have conquered the Gauls, you are considered very fortunate.
8. On that day nothing was done by the enemy.
9. We cannot all become distinguished.
10. The man seemed braver than the general himself.

LII.

1. The Roman people elected Caesar consul.
2. We shall always think him a remarkable man.
3. Having dared to make war in Gaul he conquered many nations.
4. The citizens were unwilling to name him king.
5. He was elected consul by the Roman people.
6. Since he has saved the state by his valour they will not dare to condemn him.
7. He seemed to all a very good magistrate.
8. The people elected as consuls the men who had freed their country.
9. Since the danger is serious, let us dare everything.
10. Do not think all men very base.

LIII.

1. Did he not wage war in Gaul for many years?
2. Can you take the city in four days?
3. Is it disgraceful to dare everything for one's country?
4. This king has always been considered the friend of the Roman people.
5. Will not the victory of the army be welcome to the citizens?
6. Will the boy be able to carry the heavy burden?
7. Is not this river broader than that one?
8. Who called this meeting?
9. Why are you disturbed by the numbers of the enemy, soldiers?
10. By whom were our fields laid waste?

LIV.

1. Cotta, a very brave man, led Roman legions against the Belgians.
2. Since the cries of the citizens had been heard, we brought help.
3. By his great valour and wealth he seized the chief power.
4. The father and mother advised their son.
5. Cotta, the consul of the Roman people, will come to the city.
6. Caesar and Cotta conducted many campaigns.
7. You and I will adopt this plan.
8. Caesar, a most wise man, was unwilling to seize the sovereignty.
9. You and Labienus will be easily able to overcome the enemy.
10. It was the custom of the Romans to bear aid to their allies.

LV.

1. The Gauls gave me much information about their affairs.
2. Since he is a friend of the Roman people we will ask him his opinion.
3. Since he was the wisest of all men he used to teach the king's son.
4. Do not ask me my opinion.
5. This city will seem to you the most beautiful of all.
6. The greatest part of the citizens was unwilling to wage war.
7. Do what I ask: you cannot adopt a better plan.
8. Having advised his men he led them against the Britons.
9. Who taught you that?
10. It was the boy's custom to ask his father many questions.

LVI.

1. Both his brother and sister stayed in the city.
2. Let us not be subject to kings, citizens.
3. There was between the city and our camp a very broad river.
4. The soldiers always obeyed the general.
5. Since we have never yielded to an enemy, we shall not yield to you.
6. Obey your father: do not come with us.
7. That man had a brother and a sister.
8. We Romans will never be subject to a king.
9. It will be better to be killed than to obey the Romans.
10. Your brother gave us much information about Roman matters.

LVII.

1. The wretched citizens were perishing of hunger.
2. The boy uses the books which his father sent him.
3. Since they have been conquered by the legions, they will not gain possession of our city.
4. Our men will not be able to conquer the enemy without courage.
5. The boy, whom I taught his letters, used this book.
6. All who came with us perished of hunger.
7. Conquered by the Gauls they were returning to the camp.
8. You will not be able to obtain the sovereignty of the Gauls without valour.
9. The citizens, conquered by hunger, wished to yield to the enemy.
10. We praise all boys who obey their fathers.

LVIII.

1. I will give you this book which you see.
2. The general was standing under a high tower.
3. Let us help the conquered citizens: let us not delay.
4. This city was destroyed by the enemy in the tenth year.
5. The arrival of Caesar greatly increased the fear of the enemy.
6. The army went beneath the wall of the city.
7. The Gauls destroyed this city.
8. Let us not increase the fear of the citizens by these words.
9. We will all obey you who helped our fathers.
10. This king increased the number of the cavalry.

LIX.

1. Having encouraged the citizens Caesar departed into Italy.
2. What did he say? I did not hear.
3. Caesar had joined these cohorts with the army.
4. Caesar had ascertained these things through scouts.
5. After the sixth hour our men could not withstand the enemy's attack.
6. We have not received the hostages which they were about to send.
7. He is capable of obtaining victory but not of using it.
8. Being conquered by the enemy he retired into the camp.
9. This place was held by Labienus with a garrison.
10. Caesar moved his camp from the place.

LX.

1. Caesar placed his camp near this river.
2. Let us spare the conquered enemy.
3. They drove our men from this place into the city.
4. By our valour we will defend our country which was saved by our fathers.
5. They left the hostages and captives in the camp.
6. The Britons always employ this kind of weapons.
7. After three hours we pitched our camp in this place.
8. Routed by the Gauls we fled to the camp.
9. They ascertained this from the soldiers as they were returning from the camp.
10. We saw the Romans flying into the camp.

LXI.

1. This man was elected magistrate on account of his wisdom.
2. Since we knew this, we dared not retreat.
3. Having set out from the city we marched through the territory of our allies.
4. The enemy pursued our line of battle.
5. It is better to die for one's country than to be conquered.
6. I will be your leader: follow me.
7. We are unwilling to set out without a general.
8. You will not be able to return by the same route.
9. My father and mother died at Carthage.
10. All things are done by the will of the gods.

LXII.

1. The sailors will return to the ships in three hours.
2. By these speeches the leaders of the two armies emboldened the hearts of the soldiers.
3. We did not see any trees and flowers in this land.
4. By their valour they defeated the large numbers of the enemy.
5. Our soldiers did not avoid work.
6. Our men were attacking the ranks of the enemy.
7. The leader gave his soldiers rest.
8. The sailor was unwilling to return to the boat.
9. All were very much disturbed by these conversations.
10. Several of the soldiers had hidden themselves under the trees.

LXIII.

1. In summer I shall return with the Roman army.
2. We conducted a campaign in the territory of the Gauls for many years.
3. This nation was unwilling to wage war in winter.
4. The hill was held by Labienus with a garrison.
5. All the citizens wished to obey the laws.
6. We saw both trees and flowers in these valleys.
7. Why did you not leave the soldiers on the mountain?
8. Caesar set out to the mountain with an army.
9. They all wished to pitch the camp on a hill.
10. I would rather fight in summer than in winter.

LXIV.

1. We saw very many ships in the harbour.
2. The boy is unable to use his hands.
3. The oak is higher than the house.
4. An animal has feet, but not hands.
5. Let us not use spurs: let us spare the horses.
6. Have you never seen an oak, boy?
7. The citizens gave the general a house (as a) reward for his labours.
8. The oak is most praised of all trees.
9. The ships were left in the harbour.
10. He decided to pitch the camp near the hill.

THE END

each.
6th Term. One Book. 1s.

vii. 1933.

| A Second Course in Mechanics. 3s.

34 KING STREET, COVENT GARDEN, LONDON, W.C. 2

A First History of England. B

A Progressive History of Britain. By J. LORD. Early Days to 1485. 1s. 9d.

An I ... H ... s. 9d. ... s.

The ... roduction to ... 2s. 6d.

... chools.

... es and F. R.

... History to

... cal History.

A S ... l and Con ... 588. 2s.

... l and Con ... 688 to 1928

A ... A. H.

... rts, 1s.

... to the

... iddle ... 6s.

...ols. ... with ... each. ... dges. ... I.

...urch ... West.

A.V.

l. ... tes, 4s.

...ools.

...etc. ... 2s. 6d ... I. i.-xv

...ry. ... each.